

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnishvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan svojer izvzemiti medelje in pravilke.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-30

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Klerikalci v vladnem taboru!

Dunaj, 5. junija.

General Georgi je simpatičen mož in pri vseh strankah priljubljen. Je voljak, pa je opetovano pokazal več konstitucionalnega smisla, kakor sam šef kabineta, kateremu pripada. Zbornico je globoko dojmilo, ko je danes s tresočim glasom poudarjal, da je trenutek, ko mora parlamentu pojasnjevati izdajalstvo visokega funkcionarja armade, najzlastnejši njegovega službovanja.

Zbornica je to verjela ministru, ki je uvodoma izjavil, da hoče podati jasna in popolna pojasnila.

Toda bila je razočarana. Ministrova izjava, ki so popisovala zadnje trenutke izdajalca, so bila sicer jako interesantna, toda njegov odgovor je bil baš v onih točkah, ki tvorijo stvarno jedro žalostne afere, nejasna in dvoumna.

Minister je dejal, da vojaška komisija Redlovega samomora ni povzročila in izdajalca ni prisilila, pograbiti za revolver, pač pa se je poročalo, da so člani vojaške komisije izročili Redlu revolver, ter tako omogočili, da je utekel roki pravice. Utekel natančno in strogi preiskavi, ki je bila tem nujnejša, ker se je sedaj pokazalo, da se gotova dejstva sploh ne dajo več ugotoviti, ali pa brezdomno dognati. Ministrova pojasnila, ki pričenjajo deloma z besedami, »v kolikor se da konstatirati«, ne bodo javnosti pomirila, temveč še bolj vznemirila, zlasti, ker je general Georgi povedal danes še tudi presenetljivo vest, da je Redl špijoniiral za več držav. Torej ne le za Rusijo, temveč tudi še za neko drugo državo. Ni težko uganiti katero. Po vsem položaju soditi, je ta država naša zavezanka Italija . . .

Pojasnila domobranskega ministra niso nobene stranke zadovoljila. Značilno pa je, da so večini strahopetniki in služabniki vsakega vladnega mignjenja upropastili razumen in potreben predlog, naj se otvori o ministrovi izjavi debata. Parlament se je na ta način odrekel pravici, ki jo ima dnevno časopisje in je le pripomogel, da se bo avstrijsko prebivalstvo nad izdajstvom Redlovim še nadalje razburjalo in vznemirjalo.

Sam minister je poudarjal, da je v tem žalostnem slučaju jasnost nujno potrebna, zakaj pa je vlada potem preprečila, da se nekatere temne točke njenega poročila s primernimi vprašanji pojasnijo? Da so bili med tistimi, ki so se brezpogojno pokoravali komandi grofa Stürgkha, tudi naši klerikalci, je samo ob sebi umevno.

Po govoru generala Georgija je zbornica nadaljevala razpravo o finančni reformi. Rusin Budzinovskij je končal svoja, včeraj prerušena izvajanja, kar je on začel, to je dokončal njegov klubovski kolega Holubovič.

V plenumu parlamenta se razprava o finančni reformi šele pričela, v odsekih pa že nastopajo glasniki novih davkov.

Železniški minister Forster je v železniškem odseku naznanil, da je predloga o lokalnih železnica sicer lepa reč, da pa vlada nima denarja za njo in da ga tudi ne bo imela, kadar bodo v razpravi se nahajajoči davčni zakoni odobreni. Treba je marveč za to novih denarnih virov, z drugimi besedami, novih davkov.

Ministrova izjava je poslance silno osupnila tem bolj, ker je vlada tik predno se je parlament sestala, oficijozno razglašala, da poda državnemu zboru že pripravljeno predlogo o lokalnih železnica. Sedaj pa jo hoče očividno odložiti — ad kalendas graecas. Za pametne, potrebne, koristne in rentabilne stvari pri nas ni denarja.

Interesantna je bila razprava v naučnem odseku, ki se bavi s podražavljenjem šolskih nadzornikov. Sprejet je bil predlog, da bodo podražavljeni okrajni šolski nadzorniki iz učiteljskega stanu uvrščeni v IX. plačilni razred, po 7 službenih letih naj dosežejo VIII. po nadaljnjih 10 letih VII. plačilni razred. Dobivajo naj poleg plače tudi posebno funkcijsko doklado, in sicer v prvih petih letih po 500 K, v drugem kvinkviniu 1000 K in po 10. letih 1500 K, ki se naj vračuna tudi v penzijo. Utravistične šole naj vedno pripadajo nadzorniku one narodnosti, v katere jeziku se vrši prvi pouk.

Pravijo, da bo proračunski odsek že v tork s svojim delom gotov in vladni krogi so prepričani, da bo predloga sprejeta tako, kakor je bila podana, torej brez ozira na upravičene zahteve prijateljev uradništva in železničarjev.

V odseku se je danes odigralo tretje dejanje tragikomedije, o kateri smo včeraj poročali in katere glavni junak je posl. Verstovšek. Dr. Susteršič je prosil finančnega ministra Zaleskega in dr. Lea odpuščanja, toda oba poljska dostojanstvenika sta bila pripravljena, grešnika absolvirati le pod pogojem, da svoje zmote javno prekliče in obžaluje. Dr. Verstovšek je kot profesor zgodovine dognal, da hočejo Poljaki razbiti Avstrijo ter na njenih razvalinah zgraditi svoje poljsko kraljestvo, poljski finančni ministri so v tej zaroti nekaki minerji, počasi in previdno podirajo gospodarske temelje države, kakor črvi razjedajo trdno stavbo, da se zruši. Toda dr. Susteršič je prisilil prof. Verstovška, da revidira svoje zgodovinsko spoznanje ter se raje podvrže nekoliko drugačnemu mnenju Poljakov.

In tako je danes prof. Verstovšek svoje politične dolžitve pred tribunalom proračunskega odseka zopet prekladal . . .

Tudi cela njegova stranka bo skoraj prekladala svoje bojne fanfare ter zatrobila k pohodu v tabor grofa Stürgkha. Prilika je ugodna. — Grof Stürgkh je v stiskah in išče nadomestnike za češke agrarce, ki so se mu popolnoma odtgnili. Pripravljen je plačati poštene cene.

Povrh je demisijski Cuvajeva silno dober izgovor. Cilj ostre taktike hrvaško - slovenskega kluba je dosežen — tako se da lepo povedati, čeprav je jasno, da je Cuvaja potegnil le Lukacs seboj v propad.

Od zanesljive strani izvemo, da je vlada pridobila glasove Susteršičevega kluba s koncesijami, ki so zopet le v prid klerikalnim strankarskim in ne narodnim namenom.

Bojimo se, da je bila pri tej barantiji prodana tudi Ljubljana, oziroma njeni važni interesi v zadevi izrabe vodnih sil ob Ljubljani.

Susteršičev klub bo torej glasoval za budgetni provizorij, glasoval bo proti predlogom, ki hočejo ustreči

težnjam uradništva in železničarjev, glasoval bo za tisto vlado, ki je vpletala v naših jugoslovanskih zemljah sistem nasilstev in persekucij, za tistega justičnega ministra, katerega je poslanec Verstovšek predvčerajšnjim obešal na svetilnik, za grofa Stürgkha, kateri je v svojem ekspoziciji pokazal popolno zaničevanje jugoslovanskega narodnega stremljenja.

Jugoslovani zaslužimo svojo usodo, ki nas preganja; kakršni smo, take poslanca imamo . . .

Dogodki na Balkanu.

Srbi in Bolgari.

»Agence Telegraphique Bulgare« izjavlja, da v Štipu, od koder so se srbske čete umaknile, ni prišlo do nikakoršnega spopada. Bolgarske čete imajo strikten ukaz, preprečiti vsak konflikt.

Sestanek štirih ministrskih predsednikov.

Sestanek štirih ministrskih predsednikov balkanskih držav se vrši v tork v Solunu.

Kakor poroča petrograški dopisnik »Berliner Tageblatt«, je rusko zunanje ministrstvo mnenja, da se je konflikt med balkanskimi državami, posebno med Bolgarsko in Srbijo, zelo pomegle. Oficialni ruski krogi so mnenja, da se bo na sestanku ministrskih predsednikov posrečilo, ustvariti kompromis, ne da bi bilo treba razsodišča. V tem oziru mnogo upajo od Venizelosa, ki stori vse, da prepreči razpad balkanske zveze. V ruskem zunanjem ministrstvu pravijo, da ni v sedanjih okoliščinah nikakoršnega vzroka za odstop Gešova, o čemer sicer sploh nimajo nikakoršnega oficialnega poročila.

Poslaniška reunija.

V včerajšnji seji poslaniške reunije so se pečali s statutom Albanije. Grey je predložil vprašanje Egejskih otokov in v zvezi s tem vprašanje južne meje Albanije. V vprašanju Egejskih otokov je prišlo, kakor se doždeva, do bistvenega zblizanja med Italijo in Grško, tako da Grška

lahko upa, dobiti vsaj tri velike rodovitne otoke. Italija zahteva, naj Turčija odpokliče onih tisoč mož, ki jih ima še v Kirenajki, in naj izda kalif proklamacijo proti nadaljnim sovražnostim Arabcev. Le pod temi pogoji hoče Italija nazaj dati otoke. O južnih mejah Albanije je baje tudi prišlo do zblizanja francoskega in italijanskega stališča.

Albanija.

V Valoni se je baje zbralo 4000 Albancev, ki so sklenili, da protestirajo pri velevladstvi proti temu, da bi Srbija dobila Kosovo, Grška pa Janino, ker sta oba okraja Albanska (?). Udeleženci so šli na to v sprevidu pred avstro - ogrski konzulat, kjer so konzulu priredili navdušeno ovacijo. Seveda so vsi ti meetingi in vse te ovacije umetno vprizorjene.

Romunska.

V romunskih vladnih krogih razlagajo odstop Gešova in sestavitve koalicijske vlade v tem zmislu, da bo v kratkem prišlo do mirnega spoznane med zavezniki. Poročila, da se Romunska približuje temu ali onemu zavezniku, označujejo vodilni krogi za neresnična. Romunska sleduje dogodke v sosesčini, ne da bi opustila svoje dosedanje rezervirano stališče, in je pripravljena za vse eventualitete. Če bi izvršitev petrograškega protokola vsled vladne izpremembe v Sofiji ogroževali ali pa zavlačevali, tedaj bo Romunska vojaško zasedla ozemlje, ki so ga ji dali. Zadnji termin za sedenje Silistrije je po petrograškem protokolu 26. junij.

Mohamedanci v Odrinu.

Iz Odrina poročajo: Poveljujoči general Savov je povabil uradnike turške uprave v Odrinu in obiskovalce turške kadetne šole ter imel nagovor, v katerem je tolmačil željo kralja Ferdinandu in bolgarske vlade, naj bi osmanski podaniki nove Bolgarske uživali popolno svobodo in varnost. Skupni interesi Bolgarske in Turčije zahtevajo, da so medsebojni odnosi prijateljski. Savov je navzočim ponudil, naj poiščejo v Bolgarski svojo novo domovino ali

LISTEK.

Notarjeva sablja.

Spomini strahopetnega junaka.

Francoski spisal Louis d' Hurcourt; preložil Vladimir Svetek.

(Dolje.)

V tem trenutku se je razlegnil velik krik od konca ceste s strani pariških užitinskih mitnic. Sklonil sem se skozi okno in pogledal. Močna kolona pruskih in avstrijskih grenadirjev je obšla preko zunanjih buljvardov naše pozicije in hitela po veliki cesti nazaj, da napade naše čete odzadaj.

Istočasno z njimi je prišel v nasprotni smeri maršal, ki se je, poučen o nevarnosti, na čelu perišča kvečjemu sto junakov, vrgel na sovravno kolono.

Spopad se je vršil skoro pod našimi okni, nekoliko pod distilerijo.

Položaj je bil kritičen. Maršal je moral nedvomno podleči. Polovica mojih ljudi je bila vinjenih in niso hoteli več poslušati mojih povelj. Zdelo se je, da celo Buchery ni vedel kaj storiti, in brez čudeža smo bili nedvomno izgubljeni. Strah je povzročil, da sem pričel delati.

Privlekel sem enega izmed z gorečim alkoholom napolnjenih kotlov k oknu, oborožil sem se z neke vrste široko kovinasto lopato, ki je služila za mešanje punče, in pustil sem deževati tekočino na pruske grenadirje. Buchery in vsi zdravi naši ljudje so takoj sledili mojemu zgledu. Nemci so se umaknili med prestrašenim kričanjem. Nekateri so pač poskusili pošiljati strele iz svojih pušk v okna, toda eden izmed njihovih častnikov, ki me je bil videl pri presenečenju v Etožu, me je spoznal, stoječega na oknu, obsevanega od modrih plamenov alkohola bolj podobnega demonu kakor človeku.

»Vražji notar!«, je zakričal prestrašen.

Pri tej priči je nastal nered v njegovih vrstah in prestrašeni so ponavljali njegovi ljudje na vse grlo:

»Der Teufelsnotar! der Teufelsnotar!«

Končali smo njihov poraz s tem, da smo izlili skozi okna pritličja vse sode alkohola ter ustvarili pravo ognjeno reko, ki se je valila proti Parizu, na svojem potu vse seboj pometajoča.

Skozi dolga leta še se mi je dogajalo, da sem čul ponoči v spanju tuiiti kakor pogubljene duše one nesrečneže, ki niso mogli dovolj hitro bežati in ki so ožgani na nogah popa-

dali ter se živi kuhali v gorečem alkoholu!

XI.

Kozarec vode.

To je bil zadnji junaški čin peklenške stotnije. Pol ure pozneje je bila predaja Pariza podpisana in podali smo se preko zunanjih buljvardov na pot v smeri proti Elizejskim poljem, da izpraznimo glavno mesto.

Ves pot smo srečavali nacionalne gardiste in ljudi iz razjarjenega naroda, ki so kričali: »Izdani smo!« ter prihajali izza utrd, da izstrele kljub kapitulaciji še eno patroino na sovražnika. Jaz sem imel več nego dovolj.

Ko smo prišli do Clichyških vrat, smo se ustavili, napravili piramide ter pohrustali skorjo kruha, čakačji, da odidejo čete Treviškega vojvode, ki so bile pred nami, mimo nas.

Pred užitninsko lopico sem videl maršala Monceya, vojvodo Coneglianskega, poveljnika pariške nacionalne garde, obdanega od svojega generalnega štaba. Veliko število nacionalnih gardistov se je nahajalo tam, se pogovarjalo in premikalo sem in tja. Invalidi in topničarji nacionalne garde so vlačili topove iz palisad ter se vpregali vanje, da ne bi padli sovražnikom v roke.

Sredi te zmešnjave sem opazil sedečega na zlomljeni lafeti poleg

mene topničarja-meščana, ki je mirno skiciral ta prizor v album, ki ga je držal na kolenih. Spustil sem se z njim v pogovor in izvedel sem, da je bil umetnik-slikar.

— Da se boste spominjali mojega imena, mi je dejal, vam bom napravil portret z lastnoročnim podpisom.

Skrbno sem hranil ta spomin na toliko slavo in toliko gorje.

Njegov avtor je bil M. Charlet, vojaški slikar, ki je postal pozneje slaven. O podobnosti njegovega dela lahko sodite, ako izveste, da me ni mogel nikdar nihče spoznati v divjem bojevniku, ki ga predstavljala.

Zvečer smo se pripravljali, da bivačiramo na Elizejskem polju, kar me pride neki adjutant iskat, da me popelje k maršalu Marmontu, Raguškemu vojvodi v sijajni hotel, v katerem je stanoval, v predmestju Poissonière.

Prav rad bi bil pogrešal ta izprehod, toda treba je bilo ubogati. Vso pot sem premišljeval, kaj pač hoče od mene.

Pa kako sem bil osupnjen, ko me je pripeljal pobočnik v velik, od luči svetilnikov in zlata blesteč salon ter se mi je maršal vprico velike množice uglednih oseb in lepih dam v prazničnih toaletah vrgel okoli vrata ter vskliknil:

Predstavljam vam svojega reši-

telja. Gospod Bourdonnois, vi ste danes moj gost.

In takoj se vrže ves ta elegantni svet name, da mi stisne roko in mi čestita na mojemu pogumu. Tiralni so me sem in tja na vse strani in bal sem se, da mi odtrgajo še drugi škric na suknji.

Lahko rečem, da sem bil junak večera. Kaj bi ne bil dal zato, da sem imel nove hlače! K sreči je zamogla moja zvesta kožuvinasta čepica, ki sem jo spretno držal za hrbtom v gotovi meri nekoliko zakrivati nerred na moji toaleti.

Videl sem ta večer, da so se okoli maršala smukali ljudje, ki so ga hoteli pridobiti za Bourbonsko stvar, in tudi mene samega so zapelevali lepe dame, ki so mi smehljale se ponujale belo kokardo.

Ne vem zakaj me je ta ponudba neprijetno dirnila.

— Milostive, sem jim dejal, kazoč na kokardo svoje kožuvinaste čepice, to so narodne barve, za katere sem trpel in se bojeval (nekoliko proti svoji volji, sem si mislil). Ne poznam drugih, in nikdar ne bom drugih nosil.

Od tega trenutka sem opazil, da se mi je mnogo manj laskalo, in porabil sem to priliko, da sem se izmuznil brez slovesa.

(Dolje prihodnja.)

pa naj se izselijo v Turčijo. Če se izselijo v Turčijo, jim bo bolgarska vlada dovolila vse olajšave. Če bi pa kadeti ostali v Bolgarski, tedaj bi jih poslali v bolgarske kadetne šole ter jih potem uvrstili v bolgarsko armado.

Slika iz vojne.

(Napisal Mile Pavlovič.)

Največja radost.

Prepolska gora se je nekoč imenovala Niška gora. Prebivalci v Gnjilanu so od tod od Niša pričakovali srbsko vojsko in svoje osvobodjenje. V teh krajih se še dandanes pripoveduje, da je knez Karagjorgje prišel na Kosovo.

Prva srbsko - turška vojna je rodila v narodu onih krajev veliko navdušenje, toda skoro se je navdušenje izpremenilo v strašno razočaranje. Srbsko prebivalstvo v Gnjilanu in okolici je preživelo takrat teške dni in je z dragoceno svojo krvjo plačalo svoje navdušenje.

Trombe so pele in boben se je glasil, ko je z zastavo na čelu vkorakala srbska vojska v Gnjilan, pomikajoč se proti Kosovu.

Prebivalci so jo sprejeli kot spasilico.

Mlado in staro, veliko in malo, vse se je zbralo, da pozdravi osvoboditelje.

Narod iz okoliških vasi je prihitel v Gnjilan pozdraviti kosovske maščevalce.

Žene in dekleta poljubljajo srbske vojake, objemajo jih in plakajo, kitijo jih s cvetjem in jih obsipavajo z darili...

Radost in veselje je bilo kratko: zmagovita vojska, ki je bila na potu na Kosovo, se je morala vrniti. Narod je ostal sam in je s svojo krvjo moral plačati objestnim Turkom in Arnavtom svoje navdušenje.

Skoro po končani vojni je v Gnjilanu jelo delovati vojni sodišče: marsikaterega uglednega Srba so vrgli pod nož. Ljudstvo je ječalo pod turško objestjo. Takrat je nastala in se je še do dandanes ohranila ona tužna pesem, ki jo vaščani še vedno pojo:

»Oj Gnjilane, pusto mesto,
zar za tebe nema radost?
Srbin dodje pa se vrati —
a Gnjilane još da pati...«
(Oj Gnjilane, pusto mesto,
ali zate ni radosti?
Srbi je došel, pa se vrnil,
a Gnjilan trpi še vedno...)

Nikogar menda ni več, ki bi se še spominjal teh strašnih in groznih dni.

Arnavti in Turki so tirali nesrečne Srbe kakor ovce na klavnico, morili so jih brez sodišča in razsodbe...

Še danes je v Gnjilanu drugače. Narod je ponosno dvignil glavo. Radost se zrcali na vsakem licu. Vaščani pripravljajo v veliki naglici sprejem svojim osvoboditeljem, svojim bratom.

Edino v hiši starega Isaila Kostića je mir in tišina.

Stari, obče spoštovani gospodar, ki je preživel težke dneve in jedva ohranil in z dragim denarjem odkupil svojo glavo v času prve vojne, leži na smrtni postelji. Koprneče pričakuje največjo radost svojega življenja, pričakuje prihod srbske vojske.

Toda težko, da bi to dočakal. Starost in bolezen sta ga že toliko strli, da že šteje poslednje trenutke. Došel je že svečenik, da ga izpove.

Starec se z jedva slišnim glasom obrača k duhovniku:

»Povej mi nekaj, oče...«

»Povej mi ti, Isail!«

»Pride li na gore Črni Gjorgje (Džordže)?«

Svečeniku so se orosile oči.

»Pravijo, Isail, da je pod goro in predno mrkne dan in zasinje novo jutro, bo Črni Džordže prispel v Gnjilan.«

Starec zadrhti od vznemirjenja:

»Ne, še nečem umreti...«

Pred poldne so se pojavili na vrhu prvi volaki.

Glas trombe se je zaslísal iz daljine.

Vse prebivalstvo iz mesta in okolnih vasi je odšlo, da sprejme in pozdravi vojsko.

Možje plakajo, žene plakajo, otroci plakajo, — solze radosti teko brez prestanka.

V hišo prihitel Isailova vnukinja vsa zasopljena in položi glavo na starčovo posteljo, kliče:

»Dedek, sladki dedek, že gredo, evo jih!«

Prihiti tudi njegov sin, vznesen od radosti.

Bolnik se je vzravnaval. Neka čudna duševna moč je povrnila silo iznemoglemu telesu.

»Oče, evo jih, paš bratje prihajajo!«

Bolnik se je dvignil v postelji. Neizrečna radost mu je napolnila prsi, zenice so se mu razširile, oči zaiskrile.

Vojska prihaja v Gnjilan. Še par korakov in prispela bo do njegove hiše.

Zastave se vijejo, trombe done, čujejo se urnebesni vzkliki radosti in oduševljenja...

»Dvignite me,« zašepeče bolnik.

Sin njegov z dvema ženskama ga nalahko dvigne in ga prenese k oknu.

Vojska koraka mimo, zastave se vijejo, trombe done, bobni grme.

Starec vzdihne in nekaj šepoče, a nihče ne razume, kaj govori.

V globini ugašenih oči sta mu zasijala dva plamena, a trepalnice so se mu ovlažile. Na ustnicah mu lebdi zadnji usmev, pogled mu ugaša: ona velika, največja radost življenja je došla, došla je v zadnjem trenutku...

Sin nalahko položi umirajočega očeta v postelj in tiho zašepeče svoji hčeri:

»Svečo, prinesi svečo!«

Štajersko.

Iz Celja. Za dr. Anton Schwabov večer dne 8. junija 1913 raste zanimanje od dne do dne. Pa saj tudi obeta biti nekaj, česar ravno mi pri naši koncertni revščini nismo navajeni. Kot solisti nastopijo: gđc. Lilek (alt) solo, gospoda Vargazon (tenor) in Zemljič (bas-bariton). Saj so ta imena gotovo dobro vsakemu znana iz prejšnjih koncertov. Da se da zunanjim gostom, ki nimajo direktne zveze, po koncertu nekaj razvedrila, bo v mali dvorani gostilna in kavarna. Tudi igra Narodna godba. Blagajna je odprta od 7. zvečer naprej. Predprodaja vstopnic v trgovini Goricher in Leskošek. Društva, ki se udeležijo koncerta korporativno, bi prosili, da javijo število udeležencev celjskemu odboru, da jim rezervira sedeže. Rezervirani sedeži, ki še niso plačani — ostanejo v veljavi samo do pol 8. zvečer. V slučaju, da se do pol 8. ne zahtevajo, se prodajo naprej. Toliko v pojasnilo. Med proizvodnjem so vrata v dvorano zaprta.

Iz Konjice. (Volitev načelnika okr. zastopa.) K dopisu od 29. maja se nam javi od zanesljive strani, da ga arhidijakon Hrstelj ni volil v veleposestvu z Nemci, ker se volitve sploh ni udeleževal. Znano je sicer, da je imenovan spoštovanja vreden, priljubljen, kulanten gospod, ki bi v mnogih ozirom lahko služil svoji in drugi duhovščini za vzgled, vendar bi pa kulantnost naj ne segala tako daleč, da bi se volitve vzdrljeval. Ko bi se veleposestniki v okraju potrudili, bi bilo znabit vendarle kaj doseči. — Volitve načelnika 31. maja so ostale brezuspešne. Kakor je »Slov. Narod« napovedal, so v istini volili slov. klerikali z nemškimi omahljivci pod vodstvom straniškega župnika Pregleja, trgovca Kupnika, ki je bil nedavno sklical baje v Konjicah nekaj šod Stajercijancev, lanskega leta kali je menda bilo. Ostali so volili graščaka Poseka. Razmerje glasov je bilo 16:16, na kar so se od strani volilci zadnjega in preprečili nadaljni razvoj. Čakati je sedaj, kaj bo ukrenil g. okrajni glavar. Dobro bi bil storil, ko bi bil že takrat, ko je polovica udov zastopa odstopila radi načelnika Kupnika in je ta tudi odložil načelnikstvo — zastop razpuštil in nove volitve razpisal. Zakaj se to ni zgodilo, o tem so mnenja različna. — Slišijo se glasi, da bi se morda za narodnost več doseglo od Kupnika, češ, ker značaji so različni, in ni za vsakega, izkoriščati takšne nečastne politične položaje — no in klerikana večina bi jih morda izkoriščala za se brez ozira na narodnost. Sicer pa je politična barva tega moža kaj čudna. Slovenskega rodu je postal nemški nacijonalec, stajercijanec in sedaj klerikalni volilni kandidat za okr. načelnika. Gospod župnik Preglej je lahko ponosen na sedanjo svojo volilno armado.

Iz ormoškega okraja. Da igrajo Loperšice pri Ormožu že od nekdaj čudno, dvoživno politično vlogo, nam je do sita znano. Da pa je ta občina postala pod - trdnjava Ormožanov, vemo sigurno sedaj, ko mislijo Loperšičani prirediti v osrčju slovenskega ozemlja vsenemški požarniški »Gautag«. Opozarjamo gospodo, da niso privežani na občinske odborniške stolce in da utegnejo pri prihodnjih volitvah raz teh sedežev tako sifrčati, da še do sape ne bodo prišli. Saj je javna tajnost, da zahvaljujejo sedanji loperški občinski odborniki svojo izvolitev pomoči obreškega župana in obreških volilcev, ki bodo kot značajni Slovenci gotovo odrekli svojo pomoč, če bode nemškutarstvo

in nemško izzivanje provcitalo v Loperšicah tako bujno, kakor sedaj. Slovenske protiprivreditve se posebej Ormožani strašno boje in ormoška žandarmerija poizveduje glede iste. Ker ne stojimo pod policijskim nadzorstvom in ker tudi c. kr. orožništvo ni »lajbgarda« Ormožanov, prosimo, da se ormoško orožništvo o njenih pravicah in dolžnostih pouči. Okoliški Slovenci se obračamo do onih redkih mož v Loperšicah, ki imajo po našem mnenju še vendar nekaj slovenskega čuta v svojih srcih in jim kličemo: »Loperšičani in gospod župan Pavlinič, zavedajte se vendar enkrat svojega slovenskega pokolenja, postavite se na lastne noge, mislite s svojimi možgani in zakličite enkrat Ormožanom na vsa useša: »Roke proč od Loperšič!«

Drobne novice. Umrl je v Slovenjgradu nadpoštar in bivši župan Ernest Goll, 58 let star. — Prestavljen je deželni živinozdravnik Maks Leskovar na lastno prošnjo iz Sevnice v Arnovž. — Iz Maribora. Utonil je v Kristjanovem kopališču ob Dravi 16letni četrtošolec mariborske gimnazije Vinko Razboršek, sin posestnika Razborška v Dobriši vasi pri Petrovčah. — Iz Rač. Na cesti v Ješenci so se splašili konji posestnika Sernka iz Rač in povozili posestnika Nežo Bežnar. Dobila je take poškodbe, da je dan kasneje v mariborski bolnišnici umrla.

Koroško.

Izginil je v Celovcu devetletni učenec drugega razreda mestne deške šole Pavel Neuman. Pogrešajo ga že od 31. majnika dopoldne. Dosedaj je bilo vse iskanje brezuspešno.

Samomor v vojašnici. Iz mržnje do vojaškega stanu se je ustrelil neki infanterist domobranskega pešpolka št. 4. v Spitalu ob Dravi. Zadel se je v levi prsi, prepeljali so ga smrtno ranjenega v bolnišnico.

Kudrtju stropa velike dvorane v hotelu Sandwirt poročajo, da je povzročilo nesrečo slabo tramovje, ki je v tleh letih na koncih popolnoma strohnelo in segnilo. Zakrivili so to arhitekt in stavbni vodja Zorn z Dunaja, mestni stavbni mojster Horcicka in tesarski mojster Lerchbauer, ki bodo s hotelirjem Jonnekom vred sorazdelno trpeli stroške popravila, ki so proračunani na 25 do 30.000 K.

Celovška porota. — Cestni rop. Svoječasno smo poročali, da je neznan napadalec napadel v Schillerjevem parku v Celovcu kuharico Heleno Juhovo. Skočil je na njo izza drevesa, iztrgal ji iz roke ročno torbico, v kateri je imela Juhova 14 K 64 v denarja in jo odrinil s silo od sebe, ter pobegnil v gozd. Napadalec so izsledili še tisti večer v neki predmestni celovski gostilni v osebi 19-letnega mizarkega pomočnika Bernharda Hesely. Hesely pri obravnavi prizna, da je napadel Juhovo in ji strgal iz rok torbico, zanika pa, da bi bil pri tem napadenko s silo odrinil od sebe, češ, ker tega ni bilo treba. Hesely je bil na podlagi izreka porotnikov (8 ja, 4 ne) obsojen na 4 leta težke ječe.

Primorsko.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi v nedeljo, dne 22. junija t. l. na obširnem senčnatem prostoru »Batjel« prej pivovarna »Gorjup« Tržaška ulica veliko športno slavnost in tombolo s sodelovanjem več društev. Pri tej priliki priredi tržaško kol. dr. »Balkan« narodno cestno dirko Trst - Gorica za primorsko prvenstvo ob 1. uri popoldne. Start Trst - Vrdele skozi Opčine, Nabrežino, Tržič, Ronki, Dobrodo, Miren, cilj Gorica Tržaška ulica. Nagrade so I. in II. zlata svetinja, ter 5 srebrnih in 7 diplom. Vsi došli dirkači v maksimalnem času dobijo posebne svetinje. Prijave dirkačev sprejema predsednik kol. društva »Danica« in »Balkana« do 17. t. m. Med časom dirke bo sviral na cilju godba. Po končani dirki bo fotografiranje dirkačev. Vstopnina h koncertu in slavnosti ena kartela za tombolo. Po končanem koncertu se vrši javni ples, 3 listki 40 vinarjev. Zvečer električna razsvetljava. **Tombola** se vrši ob pol 7. uri za 200 kron, činkvina za 100 K. Karte se prodaja po 40 vin. — **Goriška C. M. ženska podružnica** napravi paviljon in šaljivo pošto. Razdelitev daril zmagovalcem dirkačev. Shramba dvokoles preskrbljena. V slučaju slabega vremena se vrši slavnost 14 dni pozneje.

Boj tržaških Slovencev proti združenim Lahom in Nemcem postaja vedno hujši, vedno ostrejši in vedno pomembnejši. Za ta boj Slovencev v

Trstu se moramo zanimati vsi Slovenci in jih moramo podpirati, kajti Trst je za Jugoslovansko najvažnejša postajanka, Trst je ključ našega napredka in vrata, skozi katera pridemo v svet. Tržaški Slovenci se tega zavedajo, zavedati pa se moramo tudi mi in jih vsaj moralno podpirati v njihovem hudem boju za slovensko reč, za njihove in za koristi celega naroda. Pred nami so volitve, ki so silno važne, volitve, ki tržaške Slovence lahko potisnejo skokoma v ospredje, ali pa jim zajeze zopet za nekaj časa (to poudarjam) njihov vsestranski napredek in jih prisili v začasno stagnacijo. Zato vsi Slovenci na krov, krepko s slovensko zastavo. — V Trstu so priredili Slovenci velik manifestacijski shod slovenskih volilcev v »Narodnem domu«. Shod je bil veličasten, udeležba ogromna. Na shodu so se predstavili volilcem njihovi kandidati. S primernim navduševalnim nagovorom je otvoril shod predsednik političnega društva »Edinost« dr. Josip Wilfan, na kar so govorili gg. dr. Otokar Rybář, Stefan Ferluga, Ivan Škerjanc, Ernst Volarič, Iv. Kotnik in dr. Slavik. Impozanten shod je zaključil g. dr. Wilfan s ponovnim pozivom na delo. Slovenci veste in znate kakšne sovražnike imate. V vašo kožo se zaježajo, vaše otroke in ženske napadajo, vaše šole požigajo in vaše davke kradejo. Zato je vaša dolžnost, da se pobrigate za svoje pravice in zasigurate prosto življenje na svoji zemlji.

Cesa se tržaški Nemci boje. Tržaški Nemci, ti velepatritiji Avstrijski, ki so se vtihotapili z najzlobnejšimi nameni in tržaške vrste, ki hočejo uravnati svojo tržaško politiko po politiki avstrijske države in pod tem protektoratom zmleti vse Slovence ob Adriji v nič, se boje, da ne bi na Dunaju zvedeli, kakšnimi ljudmi se bratijo v Trstu in na kakšna in na čigava vrata obešajo svoje avstrofilske nazore v svoji propagandi za boj proti Slovincem. — O škandalih, ki so jih napravili v zadnjem času njih njihove časti vredni bratci, ti ljudje popolnoma molče. Nemški listi, ki zagrabijo vse, kar se lahko uporabi za bat proti Slovanu, niso omenili niti z besedico, da so zavezniki tržaških Nemcev po sodbi Italijanov samih oni, ki goje češčenje raznih oseb ala O b e r d a n k, ki je dobro znan v Rimu, v Trstu in na Dunaju, in ki je bil v Trstu zaradi poskušnega atentata na našega vladarja obešen. Tržaški Nemci so se zavezali, to jim povemo mi — z onimi, ki vedno škilijo čez Jadran in smatrajo Trst in okolico morda celo ozemlje do Postojne za nerešeno zemljo. Bratijo se z onimi, ki se v svojem kavalirstvu ne sramujejo javno na cesti napadati mirne otroke in žene slovenske, bratijo se s požigalci, ki so hoteli zažgati slovensko šolo, bratijo se z onimi, ki kradejo mestnim ubožcem denar na magistratu, bratijo se z onimi, ki so najprej Italijani, potem pa šele ni dolgo, dolgo za tem, ko že morajo biti Avstrijci. Evo ti nemški »Herrenvolk« tvojih bratov!

Tržaški Garibaldisti pred sodiščem. Svoječasno smo poročali, da je oblast razpustila v Trstu društvo laških dijakov v Trstu, ker so prekoricali laški dijaki mejo društvene delokroga. (Pa ne proti Italiji? Ne!) Sedem teh laških junakov se je zagovarjalo večer pred tržaškim deželnim sodiščem zaradi prepovedanih dejanj (?). Pri takratni hišni preiskavi so dobili veliko za obtožence obtežilnega materiala, kakor razna pisma, laške liste, nebroj fotografij in kip Garibaldija in kip Danteja. Vendar pa se tržaško sodišče ni moglo uveriti o njihovi krivdi glede teh prepovedanih dejanj in je vseh sedem laških obtožencev brez hrupa in šundra opustilo.

Avstrijski Lloyd in njegovi uslužbenci. Večkrat smo že čitali, da so aretirali kakega pomorskega tat na parnikih avstrijskega Lloyda. Nehote se nam vriva vprašanje, zakaj neki avstrijski Lloyd teh laških tatov že enkrat za vselej ne odpodi. Zakaj se nastavljajo regnicoli iz Italije in zakaj ne Avstriji. Milijone podpore dobiva Lloyd od Avstrije, pri najetu delavcev in uslužbencev pa dela, kot bi jo dobival morda iz Italije. V gospodarskem interesu države je, da se denar naših davkoplačevalcev ne rabi zato, da se polni sklada oholemu in sovražnemu inozemcu.

Za bosanske izseljence Mohamedance stotisočaki. Kako dobra je avstrijska vlada, kako mehko srce ima in kako dobrohotno se odpira njena močnjaja zlatnikov in jih troši kot zlat dež — toda ne za svoje narode, ne za narode slovenske, ki so Avstriji največja opora — marveč za one Mohamedance, ki so za časa aneksije Bosne iz mržnje do Avstrije

pobegnili in se naselili v nekdanjih turških pokrajinah, katere so sedaj rešili večstoletnega robstva slovenski balkanski junaki. Čitali ste že opetovano, kako pridno uvaža Avstrija te Mohamedance zopet v Bosno na svoje stroške, in kako dobrohotno jim deli velikanška ozemlja v Bosni in Hercegovini. Mohamedanci se bodo seveda sedaj prelevili, pozabili bodo mržnjo do Avstrije, postali bodo vneti njeni prijatelji, toda sovražstvo do Slovanov jih bo dovedlo na pot, da bodo srečno in uspešno orožje vlade proti Slovanu. Sto in sto tisočakov je darovala in žrtvovala Avstrija za te begune turškega polmeseca in v nemških listih se ji poje zato velika slava. Res gniljivo je to dobrosrčje, toda za njim se skriva prijateljstvo do Mohamedancev in odpor in sovražstvo do Slovanov. V tem oziru se Nemci mojstri nad Italijani.

Tržaška porota. — Kapucinec pater Alessandro in njegova prijateljica tretjerednica sv. Franciška asiškega Antonija Pirjevec. Pri nadaljnjem zaslišanju prič so izrekli trije trgovci za jestvinami, da je imela pri njih obtoženka Pirjevčeva skoro neomejen kredit, ker se je izdala za od cerkve plačano misijonarko, in zatrjevala, da plača v slučaju njene smrti samostan vse njene dolgove. Neka druga priča je izpovedala, da so se vršile pri obtoženki včasih naravnost lukulične pojedine in cele orgije, katerih se je tudi ona udeleževala. Če je bil navzoč tudi pater Alessandro, ne pove. Pač pa pove, da jo je stalo njeno prijateljstvo z obtoženko in veselje sladkih uric, ki jih je užival pri obtoženki okrog 5200 K, katere pa je sama radevolje plačala, kar je bila zaljubljena v nečaka gostiteljice cerkvene misijonarke Pirjevčeve. Veliko veselost je vzbudila po celi dvorani tudi izpoved neke priče, da je dobil pater Alessandro v dar od ene teh žensk, po posredovanju misijonarke, en kanape. Pater Alessandro pravi, da se tega ne spominja. Kanape pa je vedela neka druga priča v njegovi celici. Pater Alessandro je sploh postal zelo pozabljiv, na kar opozori porotnike in sodni dvor tudi državni pravdnik. — Nato so se prečitale razne listine in akti iz čednega predživljenja kapucinske misijonarke in reševalke za boga in božje kraljestvo izgubljenih duš. Sodna psihijatra sta nato izjavila, da je obtoženka za svoja dejanja popolnoma odgovorna. K temu sta se priglasi še dve priči, ki sta izpovedali, da je obtoženka včasih ponoči — »kadar jo je prišlo« — vstala iz gorke postelje in prižgala nebroj luči raznim številnim svetnikom, ki jih ima v svoji sobi. Poklekovala je pred njimi, vila roke in jih prosila pomoči. Včasih je tulila, da je od neba prokleta, takoj nato pa je molila kot zamaknjena in navdahnena s posebno milostjo božjo. Vsled te izpovedi je začel eden psihijatrov dvomiti o duševnem zdravju pretkane cerkvene misijonarke goljufice in izjavil, da je v očigled temu dejstvu obtoženka histerična in da trpi na hipni blaznosti. Porabil je to njen zagovornik in predlagal na podlagi nesoglasja v mnenju psihijatrov, da se zaslišita še dva druga psihijatra, na kar je sodišče v svrhu tega obravnavo odgodilo.

Dnevne vesti.

† Značilen molk. Zadnji »Domoljub«: »Nemška, nekoliko tudi laška ohola nasilnost je tiščala in marsikje še tišči naše ljudstvo. Uradi nemški, šole nemške, vse zunanje javno življenje nemško, taka je bila naša usoda še do nedavnega časa... Ni bilo samo pri nas tako. Tudi na Češkem so imeli svoj čas takozvane »Nemcem prijazne Čehi«. Ta prijaznost se je v tem kazala, da so prezirali svoj jezik, svoj rod in njegove pravice in so se bojevali z Nemci vred in pod nemškim vodstvom proti narodni zavesti. Zdaj jih na Češkem ni več... Slovenci še nismo tako daleč. Na Primorskem je pač novejši čas narodna samozavest močno zrasla. Slovenec ne gre več pod laški klobuk. Na Štajerskem in Koroškem se pa še vedno dobi cunj. »Nemcem prijazne Slovence« poznamo še vedno... Kaj pa na Kranjskem, bi vljudno vprašali. Zakaj pa o Kranjskem spoštovani »Domoljub« tako previdno molči? Ali ni tu, kakor piše »Domoljub« na drugem mestu »cunj-ljudi, ki klanjajo glave vsakemu nemškemu bircu, ki so vsi srečni, če jim kak tujec stisne roko, ki takorekoc poljubljajo čevlje nemški gospodi in gredo za njo, kamor jim vele-va?« Kdo je kriv, da sede na vseh prvih uradniških mestih v deželi Nemci, kdo je kriv, da so iz sodišč malodane spodili slovenski jezik, kdo je pomagal ustanoviti samostojno nemško gimnazijo v Ljubljani, kdo je dovolil, da se je imenoval poseben

nemški deželni šolski nadzornik, kdo je napravil iz mestne policije s slovenskim uradnim jezikom državno policijo z nemškim uradnim jezikom in kdo je spravil v preje samoslovenski občinski svet ljubljanski sedem nemških odbornikov? To vse je napravila »tista cunja«, o kateri govorijo spoštovani »Domoljubi«. Ta »cunja« pa je — klerikalna stranka! Med vrstami priznava to »Domoljub« sam, saj si ne upa o Kranjskem črhiti niti besedice ker se zaveda, da bi potem moral spregovoriti tudi o cunjasti politiki svoje stranke!

— **Ostuden napad in okusen odgovor.** »Dan« je priobčil daljšo notico o odvetniški pisarni dr. Šusteršiča. »Slovenec« je takoj objavil dotično notico za »ostuden napad«. A ni se zadovoljil s tem, da je notico zavrnil, nego je na »ostuden napad« dal še posebno lep značilen odgovor z besedami: »Naše somišljenike in sploh vse poštene ljudi pa pozivljamo, da odgovore na ostudni napad s tem, da se v pravnih zadevah obračajo na odvetniško pisarno dr. Šusteršičevo.« — To je na »ostudni napad« res jako okusen odgovor.

— **Kamila Theimer — proti »Slovincu«.** V tožbi g. Kamile Theimer proti »Slovincu« je bil včeraj zaslišan odgovorni urednik »Slovenca« Miha Moškerc. — Toženec je za inkriminirane članke prevzel odgovornost in je rekel, da nastopi dokaz resnice. Če bo to res storil in ne bo zopet krenil na pota, po katerih se »Slovenec« v tiskovnih zadevah navadno plazi, potem smemo pričakovati velezanimiv tiskovni proces, kakršnega v Ljubljani še nismo imeli.

— **Kočevskega sodnika Arnošta Chama uradno občejanje.** Iz Ajblja v kočevskem okraju (slovenska občina) se nam piše: Dne 3. maja se je vršila pri nas sodna komisijška obravnava in sicer v navzočnosti prizadetih strank, več prič, zastopnikov dr. Gollia in notarja dr. Karnitschnigga iz Kočevja, ter sodnika Arnošta Chama. Ko so zaslišane priče vse k stvari potrebno izpovedale, se je sodnik Cham po kratkem razmišljanju izrazil o izjavah prič: »Alle Zeugen zusammen wissen ein Dreck.« Sodnik Cham ima lahko o važnosti podanih izpovedi tako ali tako mnenje — uradno pa se tako ne sme izražati. Ob sebi se razume, da priče s tako opazko niso bile zadovoljne in zato je ena navzočih prič sodnika Chama dostojno sicer, a krepko zavrnila, da je Chamu kar sapo zaprlo. Cham si je hotel na ta način iz zadrege pomagati, da je dotičnega moža na licu mesta v navzočnosti cele komisije »zaradi razčlenjenja časti« na odgovor pozval in takoj na to mu tudi odpustil, rekoč: »Za danes naj bo, ker nimam časa.« — Cham je sicer slovenski odpadnik, vendar si odločno prepovedujemo, da bi se na navedeni način izražal pri uradnih obravnavah. K stvari bi bilo še pripomniti, da bi si sodnik Cham gotovo ne dovolil takih izrazov, ko bi bil navzoč kak slovenski odvetnik (nekateri Slovenci kočevskega sodnega okraja se že poslužujejo odvetnika dr. Štefana Rajha iz Ribnice, kar je tudi prav), a imenovana dva nemška zastopnika nista zavrnila Chama — so pač vsi trije »strammdeutsch«, pa mislijo, da je proti Slovincem vse dovoljeno.

— **Nemški orientacijske tablice pri uradih v Kočevju.** Znano je, da imajo pri vseh kočevskih uradih tudi opravila slovenske stranke, v pretežni večini pa pri okrajnem glavarstvu. Človek, ki ne pozna ondotnih uradnikov — heilovcev (ne izvemši večine predstojnikov) bi mislil, da so gori omenjene tablice napravljene tudi v slovenskem jeziku. Temu pa ni tako. Kamor se obrneš, posebno v gradu, kjer je nastanjeno sodišče in glavarstvo, se vidijo tablice, kakor: »k. k. Richter, k. k. Bezirkskommissär, k. k. Bezirkshierarzt itd., nikjer pa ni niti sledu o kakih slovenskih tablicah. Posledica temu je, da tava slovenske stranke, posebno one, ki imajo pri okrajnem glavarstvu opravka, po hodnikih od vrat do vrat in povprašujejo po tem ali onem uradniku, pri čem pa ali sploh odgovora ne dobijo, ali jih pa kakšen pisar — heilovec nemški nahruli, da si drugi sploh ničesar vprašati ne upajo. To so stvari, ki se dogajajo skoraj vsak dan. Temu se mora od pomoči in zato pozivljamo gospode uradne predstojnike, osobito pa gospoda barona okrajnega glavarja in sodnega predstojnika, da ukrepejo vse potrebno radi dvojezičnih orientacijskih tablic. Gospod baron, pričakujemo, da nam vstrete v prvi vrsti, ker se vas je že slišalo — posebno ko se mudite v Ribnici ali Vel. Laščah — da hočete biti vsem pravični, t. j. Nemcem in Slovincem. Čas je, da to pokažete.

— **Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta.** Na ljudskih šolah so bili imenovani: Amalija Sever za učiteljo na Dobrovi, Marija Zakrajšek za učiteljico v Metliki, Ivan Primožič za nadučitelja v Mekinjah, Friderik Kosin za učitelja v Gorenjem Jezeru, Anton Krištof za učitelja v Radomljah, Gabrijela Šimenc za učiteljico v Zalogu, Avgusta Klančar za nadučiteljico in Angela Kenda za učiteljico v Kamniku, Adam Drakšler za učitelja v Planini (okr. Cernomelj), Felicitas Poljšak in Julijana Luschützky za učiteljici v Suhorju, Ivan Cerar za nadučitelja v Črnučah, Pavel Kunaver in Franc Lončar za učitelja na osemrazredni deški šoli v Spodnji Šiški, Marija Vider in Milena Vencajz za učiteljici na osemrazredni dekliški šoli v Spodnji Šiški, Friderik Dermelj za nadučitelja v Višnji gori, Terezija Furlan za učiteljico v Šmartnem pri Litiji, Marija Hirschman za učiteljico v Horjulu, Josip Ambrožič za učitelja na I. mestni deški šoli v Ljubljani. Na osemrazredni deški šoli v Spodnji Šiški je bilo razpisanih 5 mest. Nezasedena 3 mesta se še enkrat razpišejo in sicer 1 mesto za izključno za moške moči, ostali 2 mesta pa s kompetenčno pravico za moške in ženske moči. Na ljudski šoli na Viču se sistemizira mesto veroučitelja. V Malem Slatniku se ustanovi dvorazredna ljudska šola. Tro-razredna šola v Planini pri Logatcu se razširi v štirirazredno ljudsko šolo. Ustanovi se dvorazredna ljudska šola v Stranjah. Sprejme se predlog, da se podeliti naslov profesorja praviim učiteljem na mestnem dekliškem liceju gg.: Ivan Mlakar, dr. Pavel Grošelj, dr. Pavel Pestotnik, dr. Ivan Pretnar, dr. Rudolf Molè in Josip Berce. Sprejme se predlog, da je pomakniti v VIII. činovni razred srednješolske profesorje: Josip Bučar, Martin Majcen, Makso Pirnat, Josip Reiser, Bogumil Remec, dr. Henrik Swoboda.

— **Rodoljubi.** V Dobrichovicah na Češkem je pred tremi dnevi umrl Bogomil Wieser, ki je zapustil v narodne in dobrodelne svrhe 925.000 K. »Šolski Matici« je zapustil 200.000 K. akademski menzi visokih šol v Pragi 250.000 K, družstvu za oskrbovanje in vzdrževanje trgovske bolnišnice v Pragi 250.000 K, nadalje za deset potovalnih štipendij čeških vseučilišnikov in tehnikov 150.000 K. Pač idealen rodoljub, kakršnega bi tudi mi rabili.

— **Cesarski svetnik Fran Doberlet** je odstopil kot predsednik Zveze kranjskih gasilnih društev. Starost in bolezen mu branita, da ne more več vršiti človekoljubnega dela, s katerim si je pridobil toliko zaslug.

— **Slovenska umetniška razstava.** Predogled za povabljenе goste se vrši v soboto, dne 7. junija ob pol 12. dopoldne. Od 2. popoldne naprej je razstava odprta za plošen obisk.

— **Slovenski profesorji** se naj- vlnjudneje vabijo, da pridejo nocoj ob 8. uri 16 minut na južni kolodvor k sprejemu hrvaških kolegov, ki so priredili s svojimi dijaki izlet na Gorenjsko.

— **O narodni obrambi Slovinc** piše gosp. Ante Beg v listu »Studentský Obzor Menšinový«.

— **Hrvaški izletniki na Sloven-** skem. Danes zvečer pridejo v Ljubljano z Gorenjskega hrvaški zagrebški dijaki, kakih 60; izleta se udeležuje tudi 20 profesorjev. Voditelj ekspediciji je znani naš planinar, profesor in književnik Josip Pasarič. Jutri odidejo v Postojno in dalje na Reko. Pozdravljamo jih bratski na bratskih tleh!

— **Ubogi stražniki.** Ljubljanski policijski stražniki morajo zdaj v najhujši vročini nositi težko pikelhavbo, da se občinstvu tem bolj daje na znanje, v kako tesnem prijateljs- tvu smo z nemškim cesarstvom. A o tem danes ne bomo govorili, pač pa o trpinčenju stražnikov s temi pikelhavbami. Ves dan mora stati stražnik na vročini, na razbeljeni cesti, ves dan mora imeti na glavi pikelhavbo, da mu jo razbeljuje sonce, kot bi imel žrjavico vrh temena. Ali se ne pravi to trpinčiti uboge ljudi? Živine se ne sme trpinčiti, kaznen sledi trpinčenju, tu pa odgovorno vod- stvo policijsko muči podrejene uslu- žbenca na tak način. V imenu humani- tete prosimo, naj se prizanese s to torturo policijskim stražnikom in naj bi nosili lahke čepice saj čez dan, če se ni mogoče sploh iznebiti pikel- havb.

— **Nezavarovane igle v ženskih klobukih.** Čudno, kako so nekatere dame skrajno brezobzirne. Tudi v našem listu je bilo že brez števila opominov, naj bi dame nosile v klobukih zavarovane igle — pa zastonj; še vedno je mnogo dam, ki nosijo nezavarovane igle. Letos imajo dame majhne klobuke; dobe se sicer tudi majhne igle, toda prav pogostoma je videti, da imajo dame pri majhnih klobukih tiste igle, ki so jih kupile za velike klobuke. Sosebno tam, kjer je

gneča, so te igle skrajno nevarne, tako pri vohu v kinematograf, v cirkus, na kolodvor itd. Saj na tujih mestih naj dame zavarujejo svoje igle. Opozarjamo pa častite dame, da je zaradi teh igel že velika nevolja med občinstvom in so nekatere dame že doživele prav izdatne nepri- jetnosti.

— **Pohvale vredna odredba.** Glas- som odloka c. kr. železniškega mi- nistrstva od 18. aprila 1913 št. 6489, je prepovedano na avstrijskih želez- nicah nositi v klobukih nezavarova- ne igle. — Osebe, ki kršijo to prepo- ved, se morajo izključiti od vožnje in zapadejo kazni od 2 do 200 K ali zaporu od 6 ur do 14 dni.

— **Botanični vrt ob Dolenjskem mostu na Karolinski zemlji** je občinstvu brezplačno odprt, da ga poseča in si širi svoje znanje o raznih rastli- nah, ki jih sicer ne vidi v bližini nikjer. Žal, da občinstvo tega ne ve, ker vrt nima nobenega napisa. Zato se je »Gospodarsko napredno dru- šтво za šentjakovski okraj« obrnilo na deželno vladu, da preskrbi ob- vohu vrta slovenski napis, kakor tudi naznanilo, da je vstop v vrt brezplačen in vsakemu dovoljen.

— **Čudne razmere.** Danes dopol- dne je bil v neki gostilni v središču mesta neki gost tako neroden, men- da celo nekoliko umobolen, da je mo- rala natakarcica po stražnika. Dobila ga je na ulici ter prosila, da bi šel z njo na pomoč. Mož postave pa je opravil svojo službo s tem, da ji je prošnjo odklonil, češ, da to ni njegov »rajon«. Natakarcica je potem letala od Poncija do Pilata in nam ni zna- no, kako se je pozneje cela stvar iz- vršila. Mi moža, ki opravlja svojo službo po »predpisih«, ne kritikuje- mo. On je pač storil, kar storiti mora in more, to je, stranki povedati, da to ni njegov »rajon«. S kratka: mo- štvu naj bode za svojo težavno služ- bo prav podučeno, pa bo red. Čuje- mo, da bodo morali akademično na- obraženi policijski uradniki praktici- rati nekaj mesecev pri sodišču in tam se bodo prepričali, da policijsko moštvo ni samo za »rajone«, ampak za splošno pomoč. In mislimo, da bo- do gospodje na Bleiweisovi cesti nam pritrtili.

— **Tečaj za prostovoljne strež-** nice. Dne 2. t. m. se je v deželni bol- nici začel dvomesečni tečaj za pro- stovoljne strežnice, ki ga je priredil »Rdeči križ« in čigar vodstvo je po- žrtvovalno prevzel primarij medi- cinskega oddelka gosp. dr. Jenko. Predsednik deželnega pomožnega društva, gosp. vitez Grasselli, je odsoten na potovanju, otvoritve te- čaja pa sta se udeležila oba podpred- sednika, okrajni glavar v p., gospod Del Cott in dvorni svetnik gospod dr. Zupanec. Prvoimenovani je po- zdravil zbrane udeležnike, nakar je gosp. dvorni svetnik dr. Zupanec udeležence temeljito in zanimivo po- dučil o njihovih nalogah. Naj bi plem- eniti in človekoljubni vzgled novih samaritank našel mnogo posnemov- alk, tako, da bi prvemu tečaju mo- gel kmalu drug slediti.

— **Javen škandal pri mestni** užitnici. Pod tem naslovom je priob- čil snoči »Slovenec«, čigar predala so odprta vsakemu, kdor hoče svojo krivdo skriti pod politični klerikalni zvon in obenem škodovati svojemu osebnemu nasprotniku glede vsebine popolnoma neresnično in hudobno zavito vest glede užitniškega revid- enta gosp. Očepka, kateremu očita, da je v službi dejansko napad- el užitniškega paznika Pašo, ga do krvi pretepel in mu skakal po tre- buhu, vsled česar se je Paši »neka- j prigodilo«. Pred vsem poudarjamo, da smo po informacijah, ki smo jih dobili, opravičeni poudarjati, da je bil revident Očepka napaden, udarjen in je naredil, kar je naredil, edino le v silobranu proti napadalcu Paši. Pašo je prejšnji večer revidiral Očepka in pri reviziji našel, da je spal, in ga, kar je umestno in umevno, naznanil. To zahteva njegova služba. Paši se je to zdelo odveč. Šel je s poljanske mitnice na šentpertersko mitnico, kjer je bil revident Očepka, in izzval tam škandal. Kričal je, če si ti mene naznanil, bom tudi jaz tebe. Gospod Očepka je svaril Pašo, da naj ne de- la nasilja v službi, če ima kaj za po- vedati, naj pove drugje. Paša se je nato dejansko lotil g. Očepka in ga udaril po glavi. Očepka je nato nasil- nega Pašo, žrtev »Slovenca«, odrinil in ga iztiril iz stražnice. Po daljšem zmerjanju na cesti je Paša odšel. To- liko v pojasnilo javnosti in v odgo- vor »Slovincu«, končno besedo pa bosta govorila ravateljstvo in so- dišče.

— **Zanimiva nogometna tekma.** Kakor smo že poročali, se vrši v ne- deljo popoldne na igrišču poleg Lat- termannovega dreveroda zanimiva nogometna tekma, pri kateri nastopi- jo kot nasprotniki prvokrat v letošnji sezoni bratje Hrvatje. Da »Ilirija« ne bo imela pri tej priliki lahkega dela, je razumljivo, kajti na Hrvaškem je nogometni šport vse bolj razvit ka-

kor pri nas in imajo že samo v Za- grebu več športnih društev kakor pri nas na Slovenskem sploh. Med hr- vatskimi moštvi zavzema Gradjanski športni klub tretje mesto, torej je ne- kako na isti višini kakor vsi oni hr- vaški klubi, ki so dosedaj že igrali v Ljubljani. Ta tekma bo torej najzanimi- vejša, kolikor se jih je letos igralo v Ljubljani. Temu primerna naj bi bila tudi pozornost občinstva, tem- bolj, da ne odnesejo zastopniki brat- skega naroda iz Ljubljane vtiskov, kakor da tu ni nikakega zanimanja za športne prireditve.

— **Nošnja društvenih znakov v šoli.** C. kr. deželni šolski svet je prepove- dal z odlokom z dne 19. maja t. l., št. 2987, vsem učiteljem in veroučiteljem med izvrševanjem njihove službe v šoli, nositi na vidnem mestu vse društvene znake.

— **Zgodovinski dan.** V nedeljo 22. junija bodo na gori sv. Ahacija pri Turjaku praznovali spomin na kr- ščansko zmago nad Turki l. 1593. Na ta dan je tudi cerkveno žegnanje. Pred časom so izletniki na ta dan radi prihajali na goro sv. Ahacija, posebno izletniki iz Ljubljane. Naj bi bilo tudi letos tako. Skrbljeno je za vsakovrstno razveseljevanje, za okrepljeno pa skrbje krčmarji zgoraj in zdolaj na Turjaku. Ljubljanski iz- letniki se odpeljejo iz zjutranjim do- lenjskim vlakom do Škofelje, od tam pa je 2 uri 30 min. peš na goro. Vsak izletnik si lahko ogleda tudi turjaški grad. Počivalo pa se bo v narodni gostilni pri Prajerju.

— **Kočevska surovost.** Piše se nam: Poročamo vam o zadevi, v kateri smo pričakovali, da se bode razpravljalo pri pristojnem sodišču. Ker se pa to iz nam neznanih vzro- kov ni zgodilo, naj vsaj širša javnost izve, kako se tu v Kočevju postopa s Slovinci. Stvar je sledeča: Na le- tošnje Veliko soboto okoli pol 9. ure zvečer je bilo v gostilni mesarja Loj- zeta Hönigmann v Kočevju hišna številka 68 med drugimi gosti tudi 7 slovenskih fantov od tukajšnjega premogovnika, izmed katerih sta dva bolj na tiho in na dostojen način za- pela — slovensko pesem. Gostilničar Hönigmann, čigar žena »Tali« je že znana izza »veleizdajniškega« pro- cesa proti Česniku, se je radi sloven- ske pesmi razkačil, kakor razdražen maček je nahrulil slovenske fante z besedami: »Sakramenske kuzle, ali ne boste prec tiho?! Na to je neki Kuzma od imenovane slovenske družbe, ki je tudi pomagal peti, vstal in se hotel odstraniti od mize rekoč: »Jaz ne ostanem več tu; mi nismo nobene kuzle«. Te besede pa so bile Hönigmannu odveč. Prijel je Kuzma in ga vrغل iz gostilne na vežo z be- sedami »marš ven« ter mu je na veži prisilil prav krepko mesarsko zau- snico. Hönigmann pa še ni prenehal, ampak je Kuzma porinil čez steklena vežna vrata na cesto; pri tej priliki se je razbila šipa na vežnih vratih in Kuzma si je ob razbito šipo na več mestih tako roko prerezal, da mu je curkoma kri lila. Hönigmann še ni miroval, ampak pridrvel je za Kuz- mom na cesto z dvignjenim stolom v roki in nad njim vpil: »Kdo je šipo ubil?!« V tem trenutku pa je že tudi bil zraven policaj Jožef Kraker, ka- teri je — namesto Hönigmann — Kuzmo kratkomalo in brez vzroka vklepil ter mu napovedal aretacijo in to kljub temu, da je Kuzma po- novno rekel Hönigmannu in policaju, da bode razbito šipo plačal in da ga naj pustita pri miru. Po teh besedah je policaj odvedel Kuzma v občinski zapor. Hönigmann pa mu je glede šipe odgovoril: »boste že jutri plača- li«. Kuzma je bil v zaporu od 9. ure zvečer do drugega dne do 1. ure po- poplne, ne da bi se bil v tem času kdo pri njem oglašil. Ko je policaj Kraker ob 1. uri popoldne Kuzmo iz- pustil iz zavora, je od Kuzme zahte- val za gori omenjeno šipo, katero je pravzaprav gostilničar in mesar Hönigmann sam ubil in katera stane kvečjem 30 vin. — 1 krono. Kuzma je seveda, ker je komaj čakal, da se reši kočevskih kremplev — plačal policaju zahtevano krono; kaj se je s krono nadalje zgodilo, t. j. ako jo je policaj Kraker dal Hönigmannu ali jo se na šnopsu ali na petijotu zapil, o tem se ni nič izvedelo. To smo zato priobčili, da širša javnost vsaj neko- liko izve, kako se Slovincem godi v tem smrdljivem kočevskem gnezdu.

— **Dirka kolesarjev in škofovih konj Velesovo - Kranj.** V sredo 4. t. m. visele so že od jutra zastave s stolpa župne cerkve in župnišča v Kranju! Ako bi bile zastave samo na zvoniku, bi si vsak lahko razlagal to s kako cerkveno slavnostjo, tako je pa marsikateri začuden vpraševal, zakaj da so zastave samo na omenje- nih dveh poslopih in ne tudi vsaj na hišah znanih klerikalcev! Ob 5. po- poldne — reklo se je — se vrnil škof iz Velesovega v Kranj, kamor je za naslednji dan sklical vse dušne pa- stirje tega okraja k — raportu! Pre-

brisanim glavam Kranjčanov ni šlo to nenavadno sklicanje prav skupaj, zato so se slišala različna domneva- nja, kakor n. pr. da bodo župniki do- bili ukore, ker ljudstvo ni dovolj iz- vezbano za sprejem škofa in ker se je toliko nesreč zgodilo pri streljanju z možnarji in postavljanju mlajev; drugi so pravili zopet, da bo v fa- rovžu velika zaključna pojedina, kjer bo škof prejel obenem od vsakega župnika po 100 K kot plačilo za bir- mo, tretji zopet, da bodo župniki do- bili navodila, kako imajo ljudstvo pridobiti, da bodo bolj podpirali ško- fove zavode v St. Vidu itd. — Prišla je peta ura, v zvoniku so začeli prit- kavati v znak, da se škof pelje proti mestu! Ljudstvo, osobito ženski spol, je hitel iz radovednosti na ulice in glavni trg! Kmalu zagledajo kolesar- ja, kojega kolo je okrašeno z veriga- mi iz rdečega in modrega papirja, su- hih rož in smrečja, ter s — papeže- vo zastavo! Za njim 16 drugih kolesar-jev - fantov iz Velesovega z ena- ko okrašenimi kolesi in s slovenski- mi trobojnicami; — za temi kočija s škofom, kojemu se je videlo na obra- zu, da mu komedija izredno ugaja. Tudi gledalcem je pa prizor tako uga- jal, da so se na glas smejali za vo- zom! Še celo znano pobožnim ženi- cam ušel je smeh rekoč, da kaj take- ga še niso videli in da je tako vož- nja bolj za — pustni torek! — Bila je prav smešno dirkanje škofove ko- čije s kmečkimi kolesarji. Kaj je to mar najnovejši način počesčevanja škofa? Zdi se nam, da prečastita du- hovščina malo preveč gedi na take »parade«, ki izpadejo vedno komič- no, zakaj iz osebnega prepričanja la- hko rečemo, da ravno tisti ljudje, ki so pri vseh katoliških paradah prvi, se obnašajo v cerkvi najmanj spo- doбно.

— **Požar.** Iz Lancovega pri Ra- dovlicah nam pišejo: Dne 5. t. m. ob 1. ponoči je nenadoma izbruhnil v znani tovarni Ivana Dernača, župana in posestnika na Lancovem ogenj. Ker je stavba bila po večini lesena in les suh kakor smodnik, je plamen trenutoma objel ves obširni objekt in nastalo je celo goreče jezero. Bil je pač veličasten — a grozen pogled. Da si more tudi oni predstavljati ve- likanski požar, ki ga ni gledal z last- nimi očmi, pač pa pozna Radovljico in njeno okolico, povemo, da si lah- ko pogledal na stolpno uro v Radov- ljici, ki je vendar oddaljena od Lan- covega 20 minut. — Vsled suše in velikanskega ognja so bila vsa so- sednja poslopja, ki so po večini lese- na in poleg tega je še tisoče in tiso- če tramov, hlodov in na vagone lesa nakopičena — v skrajni nevarnosti, da postanejo žrtev nenasišnega pla- mena. — Toda naravnost nadčlove- škemu naporu domačinov in neka- terih Radovljčanov se je posrečilo omejiti ogenj le na glavno poslopje in tako je bilo obvarovanih nebroj ljudi pred beraško palico. Na lice mesta došla Radovljiska požarna bramba je z ogromnim naporom vzdrževala ogenj v njegovem ognji- šču. In na mestu, kjer je stalo prej obširno tovarniško poslopje, je danes kup kadečega se pepela in osmojenih tramov. Škoda je ogromna, gospodar je bil pač zavarovan, a škoda bo tem obširnejša, ker je zgubilo z uniče- njem te tovarne lepo število delav- cev svoj kruh. — Pri tej priliki mo- ramo omeniti sledeče: Dobro bi bilo, da ima pri enakih prilikah Radovlj- ški nočni čuvaj dostop do cerkvenih zvonov, da lahko prične biti »plat zvona«, mestno županstvo mu naj pa omisli vsaj pošten rog, da ne bodo meščani mislili, da je zašel kak avto- mobil v mestno obzidje in »ven« ne more. — In slednjič še to-le: k požar- u ni prihitela niti ena sosedna po- žarna bramba, dela bi bilo mnogo. Menda niso sosedne požarne brambe samo za parado tu. Vsaj je vendar naše krščansko geslo: bližnjemu v pomoč.

— **Kinematograf »Ideal«.** Danes »Speciani večer« s sledečim spore- dom: 1. Wirtemberško. (Potovalni film.) 2. Sveže pleskano. (Humori- stično.) 3. Eclairski teden. (Najnovej- še, šport, moda itd.) 4. Rokavica. (Drama.) Samo zvečer! 5. Leo in Tontolini v oblakih. (Komično.) Samo zvečer. 6. Katera je? (Amer. ve- seloigra.) 7. Bil je nekaj... ali Srčna zadeva. (Učinkovita drama Nordiskfilm Ko. v treh dejanjih z Valdemar Psylandrom v glavni vlo- gi.) 8. Živali se vojskujejo. (Zelo hu- moristično. Komedija, pri kateri so- delujejo samo živali. Ruski film.) — Jutri v soboto 7. junija: Asta Niel- sen: Grehi očetov.

— **Dantejev »Pekel« v kinematogra-** fu »Ideal«. »Fremdenblatt« od 20. marca 1913 piše: Vse prijatelje ki- nematografije bo gotovo presenetilo, videti velikansko delo Dantejevo »Nebeško komedijo« v filmu. Na- pravljjanje tega umotvora je trajalo nad dve leti in so sodelovali najso- vitejši italijanski umetniki, režiserji

in igralci. Stroški za ta velikanski film so bili naravnost ogromni in se ta film predvaja v vseh večjih mestih Evrope in Amerike s kar največjim uspehom že cele mesece. Po pravici se lahko trdi, da je ta film največje umetniško delo kinematografije. Posebna predstava, ki se je vršila včeraj v Elitkinu, Wollzeile 34, I. okraj, je žela mnogo priznanja. Predstave se vrše s 23. t. m. počeni vsak dan v Sophiensälen III. okraj Marxergasse. — Tudi v Ljubljani imeli bomo priložnost, videti ta velikanski umetniški film in sicer se bo predvajal od petka 13.—16. t. m. v kinematografu »Ideal«. Ravnanje s tem filmom ni strahotno, ne truda, ne stroškov, samo da si pridobi ta umotvor. Ker so pa nabavni stroški ogromni so cene malenkostno zvišane. Predstave vrše se ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

Aretacija. Brezposelna Ana Turkova iz Medvod in Makso Potočnik iz Dobrunj imata že del časa ljubavno razmerje in sta bila zadnji čas oba v bolnišnico. Turkova je okrevala in šla stanovat na Zabjek št. 3, Potočnik je ostal pa še v bolnišnici. Snoči pa mu je srce zahotelo po ljubici in je ušel kar v bolnišnični obleki k nji. Ko se je informiral v hiši, kje stanuje, je šel v stanovanje in dobil za vratni svoj ljubico z nekim železničarjem. Nastal je ogenj v strehi in ko je železničar odnesel pete, se je začel prepričati med ljubico in Potočnikom, pri katerem sta sodelovali še dve drugi, nepoklicani ženski. Konec koncev je bil: zaljubljeni parček je bil aretiran, »koncertni spremljevalki« sta bili pa obsojeni vsaka na 8 K globe. Za sodelovanje se bodeta drugič gotovo zahvalile.

Društvena naznanila.

Pomladna veselica pevskega društva »Slavec«, ki se vrši v nedeljo, 8. junija na velikem in krasnem vrtu hotela »Tivoli« bode brezdvomno vsakogar zadovoljila. Poleg pevskega zbora, nastopi novi polni orkester Slovenske Filharmonije, v veliki dvorani bode ples, na spodnjem ljudskem vrtu velik vrtljak in druge zabave. Začetek ob 4. popoldne in traja do 12. ponoči. Vrtljak pa prične svoje delovanje že dopoldne. Toraj v nedeljo na veliko »Slavčev« pomladansko veselico.

Šentjakovski semenj priredi kot običajno Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj ob priliki žegnanja v šentjakovski fari dne 27. julija in sicer v prid svoji razvijajoči se in vsestransko delujoči javni ljudski knjižnici.

Društvo slov. profesorjev v Ljubljani priredi v soboto, 7. t. m. ob 8. zvečer v gostilni »Zlatorog« (Gospodarska ulica) sestanek, na katerem poroča društveni predsednik o stanju službene pragmatike. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo ima v soboto, t. j. 7. t. m. ob 8. zvečer svoj redni letni občni zbor v veliki dvorani Mestnega doma.

Društvo za varstvo otrok v Kamniku je priredilo v nedeljo, 1. junija v novo otvorenji kopalnici restavraciji v Kamniku koncert, čigar čisti dobiček je bil namenjen imenovanemu društvu. Koncert se je prav lepo končal, za kar gre posebna zahvala gđ. Faniki Iskra.

Zlet belokranjskega Sokolstva. Dne 1. junija priredila so belokranjska sokolska društva popoldnanski zlet z javno telovadbo v Gradcu. Zleta se je udeležilo okoli 80 Sokolov v kroju, izmed teh jih je nastopilo pri prostih vajah 30. Točno ob 3. so bila vsa društva na določenem prostoru. Po skušnji za proste vaje se je vršil obhod; Gradac je bil ves v zastavah. Po obhodu je pozdravil župan gradške občine zbrano Sokolstvo v kratkih, a jedrnatih besedah, zahvalil se mu je starosta župe br. Makar Dako, ki je poudarjal pomen Sokolstva za našo Belo Krajino. Nato se je vršila javna telovadba, ki je dokazala, da ima belokr. Sokolstvo dovolj zelo sposobnih in dobrih telovadcev. Pri telovadbi je bilo zbranega zelo mnogo zavednega belokranjskega ljudstva, ki je z zanimanjem sledilo celi telovadbi. Po telovadbi se je vršila na vrtu br. Dima zelo animirana veselica, katere se je udeležilo jako veliko število ljudstva. Prvi letošnji javni nastop belokranjskega Sokolstva naj bo v spodbudo za nadaljnje delo slehernemu društvu, kajti dokazal nam je, da je v posameznih društvi dovolj moči, ki vestno vršijo svojo težko nalogo. Bratje, naprej, niti za korak ne nazaj!! Obenem bodi izrečena iskrena zahvala vsem cenj. damam, ki so pripomogle k lepemu uspehu veselice in vsem, ki so z darovi ali drugače pripomogle k dobremu gmotnemu uspehu. Na zdar!

Rnjževnost.

— »Veda« ima v številki 3. naslednjo vsebino: Odgovori na anketo o jugoslovanskem vprašanju; Saša Nadin: O znanstveni prenosni socialnega reda; dr. Albert Bazala: Problem ličnosti; dr. Karel Ozwald: Bistvo in vzgojni pomen sugestije; dr. Oto Stehlik: Karel Havlicek-Borovsky o Slovincih; dr. Ivan Prijatelj: Gradivo — ustanovitev Bleiweisovih novic. Pregledi in referati. Slovestvo, umetnost, kulturna zgodovina: Zofka Kvedrova: Novo-Nadaši; Ivan Vavpotič: Poglavlja o slovenski umetnosti; T. Saša Santel: Aforizmi o umetnosti; Emil Adamič: Novi akordi. Filozofija: F. V.: Nova vera. Pravo: A. O.: Pravniški modernizem. Zgodovina: Dr. Fr. Kos: Ženitovanska pogodba iz 13. stoletja. Politična ekonomija: A. O.: Neomerkantilizem in organizacija gospodarskih interesov; V. K.: Dr. Emil Brezigar: Vorboten einer wirtschaftskrise Deutschlands; Cene in mezde v Angliji. Publicistika in polemika. V. K.: Katero naziranje o politični strani jugoslovanske vprašanja je torej pravilno? Beleške.

Razne stvari.

*** Nesreča v tovarni za cementne izdelke.** V tovarni za cementne izdelke v Wallenstadtu v okrožju Curiha je eksplodiral motor. Porušila se je streha in razbiti so vsi stroji v delavnici. Poškodovanih je tudi mnogo izdelkov, ki so bili pripravljeni za odvoz. V delavnici je bilo navzočih slučajno samo 5 delavcev. 3 so ostali na mestu mrtvi, 2 pa sta smrtno nevarno ranjena.

*** Zločin stare matere.** 60letna žena, posestnica Richter iz Windisch-Ritza pri Berolinu je peljala 4letno hčerko svojega sina v bližnji gozd in jo zakopala živo v skoro 1 m globoko jamo. Čez eno uro so prišli hudodelstvu na sled, toda deklica je bila seveda že mrtva. Ko so aretirali zločestno staro, je ta mirno izjavila, da je hotela ravno pred prihodom orožnikov zakopati še dva otroka svojega sina. Staro so oddali v blaznico.

*** Največji biograf v Evropi** ima, kakor poroča list »Nordland« mesto Kodanj. Nameščen je v starem poslopju centralnega kolodvora, ki ga po otvoritvi osebnega kolodvora niso več rabili. Kolodvorska dvorana, ki je bila pripravljena kakor biograf, je dolga 70 metrov in visoka 15 metrov. Gledališka dvorana ima prostora za 3000 gledalcev. Zvečer se prirejajo dve predstavi, od katerih vsaka traja dve uri. Biograf ima orkester 30 članov, promenadne prostore, čakalnico, čajevni salon in udobne restavracijske prostore.

*** Čenstohovske dragocenosti.** V Vidacki na ruskem Poljskem sta dva vaščana iz vasi Vagin našla v gozdu sliko čenstohovske madone in sliko sv. Simona. Na istem mestu so drugi dan našli cerkvene sveče, križ in duhovniški ornat. Pri nadaljnjem iskanju so našli zaboj z napisom »Pozor«. V zaboji so dobili slike velike zgodovinske vrednosti. Vsi ti predmeti izvirajo iz cerkve v Čenstohovu. Upajo, da bodo dobili še ostale dragocenosti čenstohovske cerkve.

*** Hrvaško ženstvo** se ne udeležijo mednarodnega ženskega kongresa v Budimpešti. Hrvaške žene so sklenile, da hočejo biti solidarne s češkim ženstvom, ki je tudi odpovedalo udeležbo na kongresu in sicer zaradi odklonitve referata o Slovaki. Češko ženstvo priredi isti dan kongres čeških ženskih organizacij in sicer v Pragi. Na tem kongresu pride na dnevni red v prvi vrsti tozadevni referat Vyk-Kuneticke. Teža češkega kongresa se udeležke bržkotte tudi zastopnice hrvaških ženskih organizacij.

*** Podjetni šofer baronice.** Baronica Vaughanova, ki je bila nekdanja soproga kralja Leopolda, stanuje v palači na Elizejskem polju. V zadnjih letih je služil pri njej tudi šofer, ki se je zdaj začel spominjati raznih »spominov«, ki bi jih rad napisal in izdal. Zbral je torej celo vrsto raznih dogodkov in zanimivih dogodivštev iz življenja svoje gosposke, ki jih je hotel izdati. Čudno pa je, da ni našel založnika za to »senzacijsko« delo. V tej bedi se je obrnil podjetni šofer naravnost na baronico. Izjavil je, da mu neki angleški založnik ponuja 40 tisoč frankov za njegove »Spomine«, da pa noče sprejeti te ponudbe, ker bi morda s svojim spisom kompromitiral baronico. Baronica pa je takoj spoznala, da ima opraviti z izsiljevalcem in ga je povabila, naj jo obišče drugi dan. Drugi dan pa ga je dala iznenaditi po policiji, ki se je bila skrila za špansko steno. Zdal jo moral podjetni šofer in pisatelj premišljevat »Spomine« v zaporu.

*** Živa zazidana.** Iz Barcelone prihaja vest o groznem zločinu. Pred par dnevi je prišlo k nekemu zidarju v barcelonskem predmestju pri elegantno oblečenih gospodov, ki so ga prosili, naj popravi neki podrti zid, ki ni daleč od njegovega stanovanja. Oblečeni so mu veliko nagrado, če takoj delo izvrši. Zidar je vzel orodje ter odšel z njimi. Kmalu nato pa so ga neznanci prišli, zamašili mu usta z robcem, zavezali mu oči ter ga posadili v avtomobil. Razentega pa so mu zagrozili, da ga takoj ustrelje, če bo klical na pomoč. Avtomobil se je ustavil še le po dveh urah. Zidarja so tedaj odvezali in mu sneli tudi obvezo, s katero je imel obvezane oči. Stal je pred hišo. In ko so mu grozili z revolverji, so zahtevali, naj zazida neko odprtino, v kateri je v svojo največjo grozo zagledal krasno mlado deklico. Nesrečnica je bila zvezana in tudi usta je imela zavezana. Obupno ga je gledala s svojimi krasnimi očmi. Toda namirjeni revolverji so prisilili zidarja, da je začel svoje grozno delo. Ko je delo dokončal, so mu dali bogato nagrado, mu zavezali oči, posadili v avtomobil ter ga odvedli. Zopet so ga vozili dve uri ter ga posadili iz avtomobila na mestu, od koder so ga odpeljali. Zidar je stvar naznanil policiji, ki zdaj išče hudodelce. Nekateri pa menijo, da zidar ni pri pravi pameti.

*** Vročine, nevihte in strele.** Zadnje nenadne in hitre vremenske spremembe so povzročile nebroj nesreč in nezgod, ki so zahtevale veliko človeških žrtv in ki so povzročile tudi velikanske materialne škode. Poročajo smo pred kratkim o grozni katastrofi, ki je zadela mesto Döblingen na Württenberskem. Mesto je popolnoma uničeno. Izmed številnih nesreč, ki so se pripetile v zadnjih dneh poročamo sledeče: V Sortlu pri Inomestu je udarila med nevihto strela v velik hrast, pod katerim so iskali zavetja pred nalivom trije kmetje. Strela je mogočen hrast popolnoma razklala, pri tem sta obležala dva kmeta na mestu mrtva, tretjega pa so odpeljali smrtnoranjene v bolnišnico. — V Litomeřicah je udarila strela na vojaškega stražnika na pionijskem vežbališču Venclo Havraneka. Našli so ga njegovi tovariši popolnoma ožganega, mrtvega. — V Vilki Szahecki, nedaleč od Lvova, je udarila strela popolnoma v vas in je zadela 8 oseb. 5 oseb je obležalo mrtvih, 3 osebe pa so smrtno nevarno ranjene. Bržkotte podležejo opeklinam. Veliko oseb pa je lahko ranjenih, ki so v domači oskrbi. — V Berolin dohajajo neprestano poročila o večjih in manjših nesrečah v Nemčiji. Posebno so prizadeti vojaki na vajah. — Iz Lötze na je prišlo brzobjavno poročilo, da je udarila na tamošnjem vežbališču strela v skupino vojakov 24 mož. 5 vojakov je obležalo na mestu mrtvih, vsi ostali pa so smrtno nevarno ranjeni. Nedaleč od tam v Arrysu je udarila strela v vojaški lazaret in ranila več kot 20 vojakov, katerim bodo težko ohranili življenje. V okolici Koblenca se je utrgal oblak. Naliv je uničil skoro vse naselbine v dolini med Koblenzom in Reinsom. Žrtve še niso znane. Škoda je ogromna. Železniška proga je na več mestih po 2 metra visoko nasuta s peskom in skalami, tako, da je železniški in brzobjavni promet popolnoma ustavljen. Iz Kolina poročajo, da je bilo v okolici mesta 6 oseb od strele ubitih, več kot 20 pa nevarno ranjenih. V posameznih okrajih je padla čez 20 minut suha toča, ki je uničila cela ozemlja. Škoda je ogromna. Podobne nesreče se poročajo tudi iz Severne Francoske, Nizozemske, Holandske in iz drugih srednje evropskih krajev.

*** Intermezzo pri konjski dirki.** — Iz življenja sufragetke. V sredo dne 4. junija se je pripetil med konjsko dirko v Londonu izreden dogodek, ki bi bil imel prav lahko dalekosežne posledice. Med dirko, ravno ko so konji drveli v najostrejšem tempu, je preskočila neka ženska barijera in se zapodila med konje. Bliskoma je bila pred konjem »Aumers«, s katerim se je udeležil dirke kralj Juri. Popadla je konja za uzo in ga potegnila k sebi. Prizor je bil strašno razburljiv. Predzna napadalka je odletela v barijero, toda padel je tudi konj »Aumer« in žokej Henry Jones. Vsi trije so obležali za hip kot mrtvi, tekma je bila ustavljena. Odvedli so kraljevega konja, ki se je lahko poškodoval. Med tem so spravili pokoncu žokeja Jonesa, ki ima sicer veliko, toda ne nevarno rano, na čelu. Napadalka pa so odnesli kot mrtvo v bolnico, kjer se je po dolgem času zavedla. Izvedeli so še pred njeno izpovedjo, da je izvršila atentat v imenu sufragetk. Imela je namreč na krilu pritrjen listek, na katerem je bilo napisano njeno ime. Miss Emily Davison, znana in navdušena sufragetka, ki je že veliko delovala za žensko gibanje in je ena prvih vodi-

teljic sufragetk. Miss Davison je zelo naobrazena in inteligentna ženska, ki je dovršila londonsko univerzo. V zadnjem času je živela v grofiji Northumberland na deželi. Njeno sufragetsko delovanje je zelo pikantno. Trikrat že se je splazila neznanu na kak način v angleški parlament, da bi motila z medklici seje. Toda vselej so jo zasačili in odpravili. Zadnjikrat so jo iztaknili v parlamentu v veliki cevi za ventilacijo. Bila je že neštetokrat policijsko kaznovana, ker je dejansko napadla stražnike in jim ubranila, da niso aretirali izgrede sufragetk. Bila je obsojena že neštetokrat ne samo v denarnu globo, marveč je sedela parkrat tudi že v zaporu. Nekoč je v zaporu stavalala pet dni s tem, da ni cel čas prav ničesar jedla. Oddali so jo v bolnico in nato izpustili. Lansko leto je bila obsojena v Aberdeenu, ker je napadla in skoro pobila nekega duhovnika, katerega je imela za zakladnega kancelarja Georgeja. V ječi je zabarikadirala vrata in dolgo ni mogel nihče do nje. Pomagali so si na ta način, da so poklicali požarno brambo, ki je napolnila več do polovice višine z vodo, ki je dvignila barikado in omogočila vstop v celico. Seveda so sufragetke zaradi tega strašno napadle vodstvo kaznilnice in označile tako postopanje napam ženski kot barbarsko in vandalsko. Podobnih zanimivih anekdot iz njenega življenja bi navedli lahko še več, toda treba bi bilo za to cele brošure.

Telefonska in brzobjavna poročila.

Kdo je kriv avstrijskih diplomatskih porazov?

Petrograd, 6. junija. »Ruskaja Molva« priobčuje vest, vzbujajočo veliko pozornost, da je polkovnik Redl tako v času aneksijske, kakor tudi v dobi zadnje krize nepopisno mnogo koristil Rusiji. Rusija je bila vsak trenutek obveščena o vsaki najmanjši spremembi v avstrijski vojski, o njeni razvrstitvi na mejah in o njenih načrtih, tako da je lahko po tem uravnila svoje diplomatsko delovanje. Na temelju Redlovih poročil je mogla Rusija paralizirati vsako avstrijsko vojaško odredbo proti sebi in ko je Avstro-Ogrska uvidela, da je Rusija proti vsam njenim odredbam takoj odgovarjala s protiodredbami, ni mogla za svoje zahteve tako nastopati, kakor bi bila želela. Posledica tega so bili diplomatski porazi, ki jih je Avstro-Ogrska monarhija doživela v vseh fazah balkanske krize.

Sled o Redlovem zločinu najden v Zagrebu.

Zagreb, 6. junija. Prvi sled o Redlovem izdajstvu je bil odkrit v Zagrebu. Tam so zaprli nekega Finca z imenom Koppek, ki je imel zastopstvo neke inozemske zavarovalnice in je bil obenem ruski vohun. Koppeka je izdal eden izmed njegovih agentov. Ko so izvršili hišno preiskavo na njegovem stanovanju, so našli med njegovimi spisi mnogo sumljivih dokumentov, ki so policijo spravili na sled ruskemu vohunu Bravuri v Budimpešti, katerega je nato policija tudi aretirala. Tako pri Koppeku, kakor pri Bravuri so našli čke neke banke iz Štokholma. V Zagrebu je vodil preiskavo proti Koppeku stotnik avditor Kresnik. Kresniku je Koppek neprestano govoril o nekem višjem častniku v Pragi, za katerega ime pa ni vedel, marveč samo za njegovo vohunsko šifro. Na temelju Koppekovih izpovedi so oblasti pričele preiskavo ter končno izsledile Redla.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 6. junija. Predsednik magnatske zbornice baron Joszika in predsednik poslanske zbornice grof Stefan Tisza sta odpotovala na Dunaj, kjer ju sprejme vladar v posebni avdienci. Kakor se zatrjuje, bo ministrska kriza rešena že v najkrajšem času. Slej kot prej stoji še vedno v ospredju kandidatura grofa Tisze za mesto ministrskega predsednika.

Dogodki na Balkanu.

Poslaniška konferenca.

London, 6. junija. Včerajšnja poslaniška konferenca se je v prvi vrsti bavila z vprašanjem albanskih meja in egejskih otokov. Pri razpravi se je naglašalo, da bo večina Egejskih otokov pripadla Grški in sicer tem več, čim zmernejša bo v svoji zahtevi glede albanskih meja. Prihodnja konferenca bo v ponedeljek dne 9. junija.

Seja mirovnih delegatov.

London, 6. junija. Danes se vrši plenarna seja mirovnih delegatov. Grška se še vedno upira podpisati dodatne mirovne protokole in sicer z

ozirom na to, ker Turčija neče obnoviti starih privilegijev, ki jih je preje uživalo grško prebivalstvo na Turškem. Srbski delegat Pavlović je izdelal kompenzacijsko formulo, da se razreši še ta grško-turški spor. Vkljub temu je pričakovati, da bodo še danes podpisani vsi protokoli. Srbski mirovni delegati odpušajo v ponedeljek 9. junija iz Londona v domovino.

Bolgarska ministrska kriza.

Sofija, 6. junija. Snoči se je vršila seja ministrskega sveta, ki sta se je udeležila tudi dr. Danev in finančni minister Teodorov. Oba državnika sta popolnoma solidarna z Gešovom, da je položaj tak, da je potrebno, da pride na krmilo nova vlada. Demisija Gešovega kabineta še sicer ni bila sprejeta, vendar pa je gotovo, da se to zgodi v najkrajšem času, morda že danes. Najbrže bo prevzelo vlado koalicijski ministrstvo, kar bi bilo smatrati za ugoden znak za mirno rešitev vseh sporov med zavezniki. Vendar pa ni izključeno, da pridejo na krmilo Radoslavisti, ki se odlikujejo v svoji mržnji nasproti Srbom. Če se to zgodi, da pridejo na vlado Radoslavisti, je čisto gotovo, da se bodo odnošaji med Bolgarsko in Srbijo zopet znato poostri in da bo znova nastala enaka napetost, ki je že nedavno tega skoraj povzročila vojno.

Grška nezaupnost nasproti Bol-

garom.

Solon, 6. junija. Z ozirom na vesti, da so bolgarske čete opustile nadaljne napade na grške in srbske pozicije, poudarjajo tukajšnji grški listi, da Bolgarska neposredno ojačuje svoje čete in da je vsa njena popustljivost samo navidezna. Čim se bodo Bolgari začutili dovolj močni in čim bodo zadostno uspavali svoje zaveznike, bodo nepričakovano in z vso silo udarili nanje.

Grška se oborožuje.

Atene, 6. junija. Vlada je poklicala pod orožje vojaški letnik 1913. Nadalje je sklenila dati takoj zgraditi novo ogromno oklopnico, ki bo obsegala 19.000 ton.

Srbi so zapustili Štip.

Sofija, 6. junija. Bolgarska brzobjavna agencija javlja, da so srbske čete zapustile vse pozicije v Štipu in okolici. Pred Štipom se nahajajo sedaj samo Bolgari. Na vsi črti vlada popoln mir.

General Živković.

Belgrad, 6. junija. General Živković, ki je med vojno nevarno oblolel in si kot rekonvalescent iskal okrepitve v Opatiji, je popolnoma okrevan ter včeraj odpotoval iz Belgrada v Skopje, da zopet prevzame poveljstvo svoje armade.

Promet v Dardanelah.

Carigrad, 6. junija. Turška vlada je odprla Dardanele trgovskemu prometu, dala popolniti vse plavajoče mine ter odredila, da se na azijski obali zopet prižgo luči v pomorskih svetilnikih.

Vojvoda Putnik generalu Savovu.

Belgrad, 6. junija. »Politika« javlja, da je vojvoda Putnik poslal generalu Savovu obvestilo, da je odredil, da naj srbske čete odgovore na vsak napad in preidejo takoj v ofenzivo, ako bi Bolgari še kakorkoli poskušali navaliti na srbske pozicije.

Gospodarstvo.

— C. kr. priv. splošna prometna banka, podružnica Ljubljana, preje I. C. Mayer. Stanje denarnih vlog dne 31. maja t. l.: 69.642.871 kron.

— Zaznamovanje popotnega blaga. V izogib večjim zakasnitvam pri oddaji popotnega blaga vsled razne zapeljave ali zamembe se potujočemu občinstvu nujno priporoča, da zaznamuje popotno blago vsake vrste (kot potno prtljago, brzobjavno in vozno blago) z namembno postajo in z imenom, stanom, krajem in stanovanjem prejemnika (lastnika). Najsmotnejše se zgodi to na prtljagi (tovoru) oziroma nje ovojju samem ali na listku, ki je na isti trdnj prilepljen v celi svoji velikosti. Pri košarah, vrečah, balah, torbah itd. je priporočljivo, napisati podatke na z blagom trojno zvezano tablico iz lesa, usnja ali kartona. — Ta odredba olajšuje brezhibno prevažanje in nudi najvarnejše jamstvo za hitro najdbo zapeljanih, zamenjanih, ali zaostalih popotnih reči v slučaju, da jih je železnica opremila z nepravilnimi listi ali tega sploh ni storila, kar se lahko zgodi pri hitri odpravi prtljage — zlasti v dobi množnega potovanja. V izogib zapeljavam naj se tudi odstranijo stari prilepljeni listki ali drugi znaki, ki dajo povod za zamembe z železniškimi prevaževalnimi znaki, po smislu določb § 31. železniškega obratnega poslovnika že ured oddajo blaga.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca maja 1913 sledeče prispevke:

I. Iz nabiralnikov:

Ženska podružnica v Trbovljah f. s. Dimnik 8 K, Plavšak 3 K 76 v, Forte 1 K 64 v, skupaj 13 K 40 v; m. podr. Postojna i. s. Arko 25 K 80 v, Zlata Praga 47 K, Čeferin 10 K, Jama 11 K 80 v, skupaj 94 K 60 v; podr. Lonjer i. s. kons. društvo 1 K 70 v, Frljuga 70 v, Zupan 1 K 80 v, Ključer 4 K 40 v, skupaj 8 K 60 v; m. podr. Maribor i. s. Nar. dom 51 K, skupaj 60 K; gost. Thaler, Železniki 12 K; Ig. Bajželj, Kamna gorica 1 K 96 v; gost. Mavčič, Nova cerkev 2 K 30 v; pod. Skalso (A. Kovač), tu 11 K 60 v; pek Bizjak, tu 78 v; trnovsko župnišče, tu 11 K; Narodna kavarana, tu 36 K 47 v, podr. Prosek 8 K 88 v; M. Seršen, Skarčina 6 K 36 v; J. Zagradišnik, Šmiklavž 3 K; Školnik, Vinica 10 K 60 v; podr. St. Vid pri Vipavi i. s. Pelicon 1 K 96 v, nar. izobr. društ. 2 kroni 10 v, Vitez 1 K 60 v, Žgur 2 K 30 v, skupaj 7 K 96 v; podr. Žiri i. s. pri Peku 6 K, pri Kamenški 2 K 73 v; pri Bokaču 11 K 25 v; skupaj 19 K 98 v; Iv. Pirc, Studenec 1 K 30 v; m. podr. Ajdovščina i. s. Malik 1 K 19 v, Ig. Kovač 2 K 64 v, J. Vidrih 10 K 68 v, J. Hrovat 8 K 80 v, društvo Edinost 1 K 06 v; St. Ilj 14 K 08 v, J. Marc 2 K 33 v, F. Repič 27 K 06 v, St. Štekar 6 K 50 v, skupaj 74 K 34 v; podr. Cerklje i. s. Stravs 20 K, P. Jurman 4 K, Makuc 4 K 13 v, v prod. Straus 1 K 76 v, skupaj 29 K 89 v; Pepina Mahorič, Divača 5 K 40 v; A. Urbančič, Čatež 18 K; Zrinčič, Blače - Loče 4 K; podr. Pliskovica 8 K 60 v; g. Kalčič, Krmin 4 K; m. podr. Krško i. s. Gregorič 16 K; Coklin 57 v, Havelka 8 K 64 v, Rupert 1 K 07 v, Schener 25 K 20 v, skupaj 51 K 48 v; Berta Rus, Grosuplje 13 K 16 v; m. podr. Slovenji gradec i. s. Narodni dom 11 K 20 v, Iv. Kac 1 K, Košutnik - Zorman 1 K 90 v, obitelj Pirnat 3 K 40 v, skupaj 17 K 50 v; F. Prelovce, Idrija 3 K 51 vin., dr. Dereani, Gorica 4 K; podr. St. Peter pri Gorici i. s. pri Črnu 1 K 12 v, pri Hmeljaku 5 K 11 v, potov. nabiralnik 6 K 33 v, skupaj 12 K 56 v; hotel Juvancič, Zidan most 8 K; Fl. Čehovin, Branica 5 K; Fr. Oset, Trbovlje i. s. Dežman 1 K 81 vin, Trbovec 12 v, Serbec 22 v, Prelogar 37 v, Mol in Travnar 60 v, Volker 2 K 05 v, Mahkovec 2 K 10 v, Vedenik 42 v, Kramer 3 K 31 v, Moll ml. 69 v, Poček 30 v, Müller 35 v, Pust 81 v, Oček 5 K, Goropčevšek 5 K 51 v, Izlakar 2 K 06 v, Počivavšek 3 K 56 v, Flerinini 52 v, Sušnik 2 K 16 v, Pinterič 90 v, Kubenberg 36 v, skupaj 33 K 22 v; Fr. Dolžan, Radovljica 26 K 87 v; gost. Krallj, Trebče 14 K; Jos. Komljanc, Ptuj i. s. nar. čitalnica 6 K 82 v, Muršec 2 K 24 v, Mahorič 2 K, Zupančič 58 vin, skupaj 11 K 64 v.

II. Prispevki podružnic:

Kranjsko: Matenja vas 7 K; Postojna m. 492 K 85 v; St. Rupert 35 K; St. Vid pri Vipavi 76 K 40 v; Žiri 91 K 02 v; Ljubljana šentpeterska ž. 352 K 33 v; Knežak 49 K 18 vin.; Novo mesto ž. 205 K 40 v; Zagorje ob Savi 110 K; Črnomelj ž. 100 kron; Cerklje in Čatež 20 K; Radovljica m. 25 K; Ljubljana, šentjakobsko - trnovska m. 124 K 48 v; Ljubljana, šentjakobsko - trnovska ž. 124 K 48 v; Ribnica m. 60 K; skupaj 1873 K 14 v.

Štajersko: Maribor m. 32 kron 48 v; Limbuš 12 K 02 v; Soštanj 115 K 52 v; Trbovlje m. 7 K 19 v; Dol pri Hrastniku 170 K; Vransko 100 K + 10 K = 110 K; Slovenji Gradec m. 38 K; Zidan most 94 K 76 vin.; Ptuj m. 33 K; skupaj 612 K 97 vinarjev.

Koroško: Beljak 35 K.

Primorsko: Trst ž. 1000 K; Cerklje 4 K; Pliskovica, Gabrovica in Veliki dol 71 K 40 v; Gorica m. 140 K; skupaj 1215 K 40 v.

III. Zbirka časopisov:

»Slov. Narod«, tu 161 K 80 v; »Dan«, tu 8 K; skupaj 169 K 80 v.

IV. Prispevki od družbenega blaga.

Kolinska tovarna od družbene kave 1000 K.

V. Prispevki Slovencev v Ameriki:

Luis Andolšek, New York, nabral 800 K.

VI. Prispevki za obrambni sklad:

Delavsko podporno društvo v Trstu 200 K; Fr. Papst, Gorica 5 K; M. Lj. Novak, Gradec 8 K; Fr. Berlec, Kandija 5 K; Jakobina dr. Žitkova, Rudolfovo 10 K; L. Kovačič, St. Peter, od železniških in poštinskih uradnikov (po »Slov. Narodu«) 30 K; šaleška posojilnica in štedilnica v Velenju 100 K; obitelj Ivan Peče, Maribor 100 K; posojilnica za Bled in okolico 50 K; občni zbor moške in

ženske šentpeterske podr. v Ljubljani 56 K 20 v; Janez Možina, Krčevina 50 K; neimenovan 40 K; skupaj 654 K 20 v.

VII. Razni prispevki:

Neimenovan, tu 50 K; Antonija Varšek, tu, dobiček od prod. krofov in biškotov na jurjevo nedeljo 3 K; Anton Hren, Muta, nabral 27 K; dr. J. Furlan, kaz. poravnava E. L. — M. M. 25 K; M. Kenda, Volče, nabral 16 K; ob poroki g. Pungartnika in gdč. P. Skulicove, tu 4 K; R. Sever, Medvode 2 K; iz kraško - kranjske Švice 2 K 30 v; Jos. Pavlin, tu iz neke pravde 10 K; ob poroki žel. asistenta L. Bučanje in A. Vestrove, tu 7 K; Drag. Rudenšek, tu 2 K; Jos. Vrtovc, Trst 2 K; J. Draksler, Dol-Hrastnik, nabral na Okornovi gostiji na Dolu 2 K 64 v; Val. Pelko, Polštaju, daroval mesto sodčka piva 7 K; vesela družba v gostilni v »Tebegovski grabi«, St. Jurij ob Ščavnici 10 K; volilo pokojnega Jos. Potokarja iz Kamnika 36 K; E. Krulj, Sevnica, nabral na sestanku požarne brambe 13 K 40 v; volilo Marije Žagar iz Žage 189 K 48 v; Terezija Planinc iz Broda, darovala v spomin na pok. moža 10 K; Tilča Stuhec, Celovec, nabrala v veseli družbi v benediktinski kleti 8 K 13 v; Lj. Erjavce, Krmin, čisti dobiček od otroške veselice 52 K; E. Kocmut, Sv. Jurij ob Ščavnici, od omizja pri Dalmanjku 5 K; Al. Hudovernik, tu, nabral nar. davka 23 K; M. Sever, tu, nabral pri Zabukovcu 4 K; županstvo Zagorje na Krasu 20 K; Iv. Rosman, Sarajevo 3 K 70 v; družba »Pufek«, Dobrnič pri Trebnjem 4 K 70 vin.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Elegantna dama, ki s fino svojo toaletto in z zdravno lepoto telesa vse poglede obrača nase, ve za gotovo, da sta nje jasna, sveža polt in skrbno negovana rožnata koža vsa skrivnost nje lepote in elegancije. Z ljubeznjivo skrbnostjo bo pripravljala vsakdanjo kopel ter za umivanje in kopanje rabila samo blago in nevtralnno milo, ki nežni, občutljivi koži ne škoduje in nanjo ne deluje dražljivo, nego topi lojave žleze in povoljno deluje na ljuknice v koži. Te lastnosti ima v polni meri lilijomlečno milo z znakovno konjička in bi ga zato refnikdar ne smelo manjkati na toaletni mizi elegantne dame.

Najlepši kras ženske

vonjave, polne lase,

si žele one dame, ki tožijo, da jim slabo rastejo lasje, da jim izpadajo, se cepijo, prezgodaj osivevajo, da se jim dela prihlaj itd. — Resen strokovnjak je za sijajno preizkušeno priporočil tole ravnanje z lasmi: Vsak teden enkrat umivanje z Drallejevim praškom za umivanje glave »Kopfrein« (30 h), obenem redno, krepko vteranje in masaža z

dr. Drallejevo brezovo vodo (K 2:50 in K 5:—).

Ce so lasje suhi, krhki, drobljivi, naj se namažejo z Drallejevo brezovo briljantno (K —80 in 1:20). — Mnogo navdušenih priznanih pisem od zdravnikov in lajkov. — Zahtevajte izrecno »Dr. Dralleja« po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

Juri Dralle, Podmekli n. L.

Dohodki in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca maja 1913. sledeči promet:

I. Prijemki:

- Redni prijemki:
 - Pripravki iz nabiralnikov 655 K 96 v
 - Pripravki podružnic i. s.
 - Kranjska 1873 K 14 v
 - Štajerska 612 „ 97 „
 - Koroška 35 „ „
 - Primorska 1215 „ 40 „
 - Niž. Avstr. — „ „
- Razni prispevki 3736 K 51 v
- Skupaj 5880 K 99 v
- Skupaj 10273 K 46 v

- Izredni prijemki:
 - Pripravki za obramb. sklad. 654 K 20 v
 - Skupaj 10927 K 66 v

II. Izdatki

- Redni izdatki:
 - plače, remunciacije učiteljskemu osebju, razpisovalnim, 8036 K 55 v
 - Izredni izdatki:
 - naložitev na glavnico, ozir. obrambni sklad 754 K 20 v
 - Skupaj 8790 K 75 v
- torej prebitka 2136 K 91 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 1. junija 1913.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5.	2. pop.	737.2	27.3	p.m. jz zah.	jasno
6.	7. zj.	737.2	17.4	sl. jvzh.	„

Srednja večerajšnja temperatura 21.9°, norm. 16.6°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIZEVNOST IN PROSVETO

Letnik XXXIII. (1913).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v sveskih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 2 K 20 h na leto. Posamezni sveski se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Slovinci in Slovenke! Ne zahtevajte družbe sv. Cirila in Metoda.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 6. junija 1913

Naložbeni papirji.	Dinarci	Blagova
4% majeva renta	82.65	82.85
4 1/2% srebrna renta	86.20	86.40
4% avstr. krona renta	83.—	83.20
4% ogr.	81.65	81.85
4% kranjsko deželno posojilo	94.50	94.50
4% k. o. češke dež. banke	87.—	88.—

Srečke iz 1. 1860 1/2 457.— 469.—

„ 1864	650.—	—
„ tiske	290.—	300.—
„ zemeljske 1. izdaje	282.—	292.—
„ „ 2. „	241.—	251.—
„ ogrske hipotečne	233.—	243.—
„ dun. komunalne	475.—	485.—
„ avstr. kreditne	475.—	485.—
„ ljubljanske	64.50	69.50
„ avstr. rdeč. križa	54.—	58.—
„ ogr.	32.50	36.50
„ bazilika	26.—	30.—
„ turške	231.50	234.50

„ belice	409.—	413.—
„ ljubljanske kreditne banke	621.50	622.50
„ avstr. kreditnega zavoda	509.—	510.—
„ dunajske bančne družbe	123.75	124.75
„ južne železnice	714.50	715.50
„ državne železnice	955.—	956.—
„ Alpine-Montan	339.—	343.—
„ češke sladkorne družbe	264.25	265.25
„ žilnostenske banke	—	—

„ valute	11.42	11.47
„ Cektin	117.90	118.15
„ Marke	95.55	95.75
„ Frankl	93.20	93.40
„ Lire	253.—	253.75
„ Rublj	—	—

Otvoritev kopališča!

Naznanjam slavnemu občinstvu,

2025

da otvorim v nedeljo, dne 8. junija t. l. na Laverici kopališče

popolnoma moderno urejeno s kabinami, vse betonirano in z naravno čisto vodo ter zelo snažno.

Slavnemu občinstvu se vljudno priporočam z velespoštovanjem

Ivan Ogrin.

Št. 11124.

Razpis.

2034

Za zgradbo 2 železobetonskih mostov

(pri Besenčanu in pri Presničevem mlinu) na okrajni cesti Litija-Kresnice na 4286 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne vsote naj se predložijo

do 23. junija t. l. ob 11. dopoldne podpisaneu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzeto gradbo mostov pri Besenčanu in Presničevem mlinu na okr. cesti Litija-Kresnice“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovanih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled ob uradnih urah v deželnem stavbnem uradu, Turjaški trg št. 4.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 4. junija 1913.

Izgubila se je težka zlata zapestnica

Pošteni najditelj naj jo izroči proti primerni odškodnini na Elizabetni cesti št. 6 (prilifče, desno). 2033

Gostom, ki dohajajo v Trst, 1351 se priporoča

hotel Hinko Kosič

Trst, ulica Carradori št. 15, 5 minut oddaljen od južnega kolodvora.

Restavracija

ulica Carradori 18 (vogal ulice Ghaga);

Anglo zaloga čevljev, Anton Novak, Ljubljana,

Šelenburgova ulica št. 7 — zraven tvrde Magdlić.



K 12.50 za dame in gospode K 16.50

Krasne oblike, trpežno blago, nizke cene.

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.



874

V. Parma Balkanska koračnica

za klavir

ki se je igrala že večkrat tudi v slovenskem dež. gledališču in ki je žela tako buren aplavz, da se je morala ponoviti, je ravnokar izšla v založbi

Narodne knjigarne.

Dobi se jo v vseh knjigarnah tu in na slovanskem jugu.

Cena K 1'20, s poštnino 10 v več.

Velekoristne:

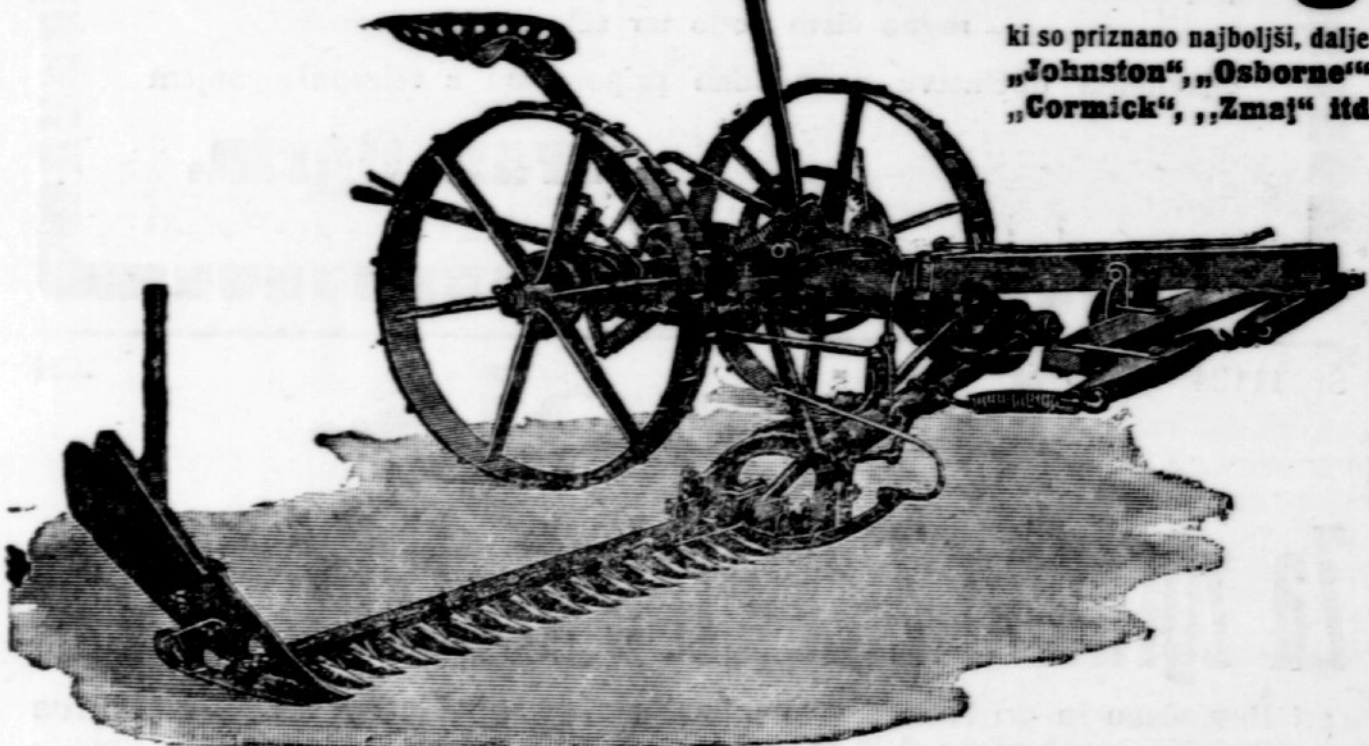
za vsakega posestnika senožeči neuprljive

kosilne stroje

vseh sistemov kakor: izvirne amerik.

Deering

ki so priznani najboljši, dalje „Johnston“, „Osborne“, „Cormick“, „Zmaj“ itd



ter grablje in obračalnike za seno, čistilne in navadne mlatilnice, slamoreznice, vrtila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in sploh vse druge poljske stroje priporoča v največji izbiri ter po znano nizkih cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezije cesta štev. 1.

Največja zaloga orodja in železnine ter stavbnega materiala. Krasno ilustrovani obsežni ceniki na željo brezplačno na razpolago.

Avstr. amerikan.
z zaloga čevljev
Prešernova ul. 52.**12'50****16'50**Naši čevlji po kakovosti,
priležnosti in eleganci
prekose vsako konkurenco.Zaloga slovitih „PALMA“
gumijevih podpetnikov.

Pod jako ugodnimi pogoji se odda takoj

gostilna

v mestu na Notranjskem.

Informacije v upravnistvu »Sl. Naroda«.
2031V najem se odda na Brezjah pri Mar. Pomagaj
dobro ideja 2003

pekarija z vso opravo.

Pekarija je v dobrem stanu in sama v okraju. Nastopi se s 1. julijem. — Več se izve pri **Al. Frelihu, pos. in gostilničarja na Brezjah, Gorenjsko.**

VOZNIKI!

Odda se voznja

3000 kubičnih metrov okroglega in tesanega lesa iz gozda na kolodvor, po dobrih potih. 1967

Vprašanja na upravnistvo »Sl. Naroda«.

Slamniki

moderno nakitene,
oblike, kakor vse potrebščine za modiste
prodaja najceneje**M. Horvat**

Ljubljana, Stari trg 21.

Popravila točna in cena.

Resna ženitna ponudba.

Drž. uradnik na Gorenjskem s pravico do penzije in z letno plačo 5000 K, se želi poročiti z dekletom ali vdovo brez otrok v starosti od 30 let naprej. Pogoji: zdravje, neomaževano življenje, dobro srce in najmanj 25.000 K premoženja. Diskrecija zadržana.

Resne ponudbe s sliko pod „**Lepa Gorenjska**“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.
1927

„Zdravnik želodca“ je najboljši liker za želodec.



„Zdravnik želodca“ je najboljši liker za želodec.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogeria

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto
Zahtevajte cenike!

Vizitnice

 v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zvezo na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždane, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste Beljaka, Tržiča, Kranja.

7-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-13 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Aleš iz Razora. Povest. Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vin. več.

Atila v Emoni. Romanca. Napisal Ant. Aškerc. Cena broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 40 vin., s pošto 10 vin. več.

Brodkovski odvetnik. Roman. Češki spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 vin. več.

Čez trnje do sreče. Roman. F. Senčar. Cena broš. 1 K 20 vin., vez. 2 K 20 vin., s pošto 20 v. več.

Greh in smeh. Zabeljene in osone. Zbral Tišek Hudaklin. Cena 1 K, s pošto 10 v. več.

Gospod Žabar. Humorično-sati. Slike iz sedanjosti. Spisal Luigi Calco. Cena broš. 80 v. s pošto 10 vin. več.

Gospod Bucek. Humorično-sati. Slike iz sedanjosti. Spisal Luigi Calco. Cena broš. 70 vin., s pošto 10 vin. več.

Kralj Matjaž. Zgodovinski roman. Spisal Fran Remec. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Lepi striček. (Bel-ami). Roman. Francoski spisal Guy de Maupassant, prev. Oton Župančič. Cena broš. 3 K 50 v., vez. 4 K 70 v., s pošto 20 vin. več.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka. Zgodovinska povest. Cena broš. 80 vin., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Ljubezen Končanove Klare. Zgodovinski roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Libera nos a malo. Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Mali lord. Roman za mladino in odrasle. Angleški spisal F. H. Burnett. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Mina. Socijalni roman iz ljubljanskega življenja. Spisal A. P. Rušič. Cena broš. 1 K 20 v., vez. 2 K, s pošto 20 v. več.

Najhujši sovražniki. Spisal Rado Murnik. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Narodni kataster Koroške. Spisal Ante Beg. Cena 60 v., s pošto 70 v.

O dostojnosti. Spisal Rozman. Cena 70 v., s pošto 80 vin.

O službeni pogodbi trgovskih pomočnikov in drugih delojemalcev v podobnih službah. Cena 50 v., s pošto 10 v. več.

Obrtni red. Drž. zakonika št. 89 z dne 16. avgusta 1907. Cena 1 K, s pošto 20 vin. več.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Žun. Cena 3 K, s pošto 3 K 20 v.

Opatov praporščak. Zgodovinski roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 80 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

Narodna knjigarna ima v zalogi tudi vse druge slovenske knjige ter pošlje na zahtevo najnovejši cenik cele zaloge.

Pravljice za mladino s slikami. (Prevodi čeških in hrvaških pravljic.) Cena vez. 5 K, s pošto 30 vin. več.

Prava in neprava ljubezen. Povest. Spisal Blaž Pohljin. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Premaganci. Novela. Spisal Franc Remec. Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Rdeči smeh. Ruski spisal Leonid Andrejev, prev. Oton Župančič. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.

Rienzi zadnji tribunov. Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Edward Lytton-Bulwer. Cena broš. 4 K, vez. 5 K 20 v., s pošto 30 vin. več.

Sapho. Slike iz pariškega življenja. Francoski spisal Alphonse Daudet, prev. Oton Župančič. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.

Skrivnost hiše št. 47. Roman. Angleški spisal I. Storer-Clouston. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 vin. več.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčeka. Spisal Šepetavec, 2 zvezka. Cena broš. 2 K 40 v., vez. 3 K 20 v., s pošto 30 v. več.

Strahovalci dveh kron. Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. 2 K, vez. 4 K, s pošto 30 v. več.

Stara devica. Povest. Spisal J. Oblak. Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Slovensko-nemška meja na Koroškem. Spisal Ante Beg. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Stiri ruske slike. (Clovek, Pevka Rendezvous.) Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Uho in sluh. Poljudno znanstvena dr. Jos. Rakež. Cena 20 v., s pošto 30 v.

Undina. Povest. Francoski spisal André Theuriot. Cena 90 v., s pošto 1 K.

Ustoličenje koroških vojvod. Spisal Ante Beg. Cena 30 vin., s pošto 40 v.

Vaška kronika. Povesti iz dolenskih preteklosti. Spisal Ivan Lah. Cena broš. 1 K 70 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

V naravi. Izbrani spisi Frana Erjavca, uredil dr. G. Sajovic. Cena 1 K 20 v., vez. 1 K 70 v., s pošto 10 v. več.

V študentovskih ulicah. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Zadnji rodovine Benalja. Roman iz kranjske preteklosti. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 vin., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Zbrani spisi Josipa Jurčiča. 11 zvezkov. Cena vsakemu zvezku broš. 1 K 20 v., vez. 2 K s pošto 20 v. več. (Zvezki III., VIII. in XI. so razprodani.)